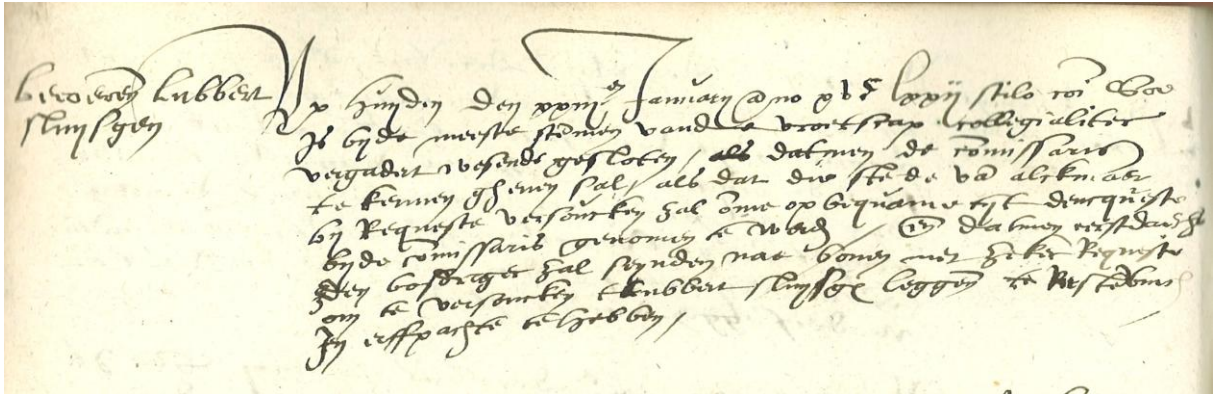

Resoluties van de vroedschap van Alkmaar,
december 1571 - januari 1575

The image shows a page from a handwritten manuscript. On the left side, there is a vertical column of text: "betroeven Lubben" and "Simpson". A large, ornate initial 'J' is written at the top of the main text block. The text is written in a dense, cursive hand. The main text begins with "In zynen den xxij^e van January anno 1572" and continues with several lines of text, including "als datmen de commissarie" and "by veruyte versonten sul omme op bequame tijt derquiste". The text is somewhat difficult to read due to the cursive and some fading.

Archief van de gemeente Alkmaar, 1325-1815, inventarisnummer 39
Register van resoluties van de vroedschap, 12 februari 1565-10 juli 1582

Transcriptie: transcriptiewerkgroep Regionaal Archief Alkmaar, 2010.

[36]

[in de marge]

vrijdom *van* excijs
voir 't *provenhuys*
buten de Geestpoort

Up huyden den XVII^{en} *decembris anno LXXI* zoe is
bij de gemeene vroetscap vrij excijs gegont het
provenhuys van Pieter Claesz. Palinck *s.m.*
staende buyten de Geestpoort, van alle tgunndt
dye arme *proveniers* van mannen ende vrouwen
genyetende zijn van aelmisse tot *hoerlieden* alimentacie
ende onderhoud sonder meer. Ende dit tot
wederseggen vander stede.

[in de marge]

beroerende de lichtenisse
van de pachter vande
vullis cuylen

Up huyden den XX^{en} *decembris anno LXXI* soe is
bij de gemeene vroetscap quytgeschonden
de pachter vande vullis cuylen ~~v~~-ande
noortzijde vande stede de *somme* van
vyer gulden uuyt zaecke dat die Gheestpoort
bij de Spanjaers gesloten is geweest, sulcx
datter geen vullis in de vullis cuyl gecomen is.

1572

[in de marge]

beroerende Baert
Symensz.

Up huyden den XX^{en} *january anno LXXII stilo communi*
soe is bij de gemeene vroetscap, collegialiter *vergadert*
wesende, eendrachtelicken geaccordeert, als dat Baert
Symensz. –voirtaen- verlaten sal weesen van eenich officie deser
stede te bedienen, zoelange als hij in alsulcke
gesteltenisse is *blijvende* als hij nu ter tijt is. *ende*
oft gebeurd, dat hij tot beter gesteltenisse quaeme,
dat hij in zulcken gevalle mede de stede officiën
sal helpen dragen als andere burgers.

[in de marge]

Accoorderende 't versoeck
van Stoffel Aeriansz.
lijndraier

Upten XIX^{en} *january anno XV^C LXXII stilus communi*, soo is
bij de meeste stemmen vande vroetscap, collegialiter
vergadert wesende, ~~geaccordeert ende gesloten~~

tversoeck van Stoffel Aeriansz. lijndraier ontseyt,
beroerende tsetten van een pot ofte teerhuys achter
(zijn huys) ende dat burgermeesteren van dier zaecke communiceren
sullen met lijndraiers om proffijtelicx ter plaetse
tordonneren tot voordel vander neringe.

[in de marge]

beroerende de X^e ende
XXe penninck

Voort is geordonneert als dat burgermeesteren een
project zullen doen maken omme te beantwoorden
t versouck vanden commissaris beroerende de
collectacie vande X^e ende XXe penninck, omme tselve
de vroetscap wederom voor te houden over
een dach II, III, ofte IV

Noch mede is geaccordeert ende geslooten als dat
die stede desroyeren zal Otto van Steensel, commissaris
vande tyende pende XXe penninck, van alle die costen
dye hij doen zal.

[36 v]

[in de marge]

beroerende Lubbert
sluysgen

Up huyden den XXIII^{en} january anno XV^C LXXII stilus *communi*, soo
is bij de meeste stemmen vande vroetscap, collegialiter
vergadert wesende, gesloten als datmen de commissaris
te kennen gheven sal als dat die stede van Alckmaer
bij requeste versoucken zal omme op bequame tijt deur queste
bij de commissaris genomen te werden ende datmen eerstdaechs
(.)den bosdrager zal seynden nae boven met zeker requeste
om te versoucken tLubbert sluyse leggende te Restenburch
in erffpachte te hebben.

[in de marge]

beroerende Jacob
Pietersz. van Eynchuyse

Up huyden den II^{en} february anno XV^C LXXII
stilo *communi*, soe is bij de gemeene vroetscap,
collegialiter vergadert weesende, eendrachtelicken
geaccordeert als dat Jacob Pietersz.
van Eynchuyse alhyer zal moegen comen
mitter woone, onder alsulcke conditie
als Claes Heynsz. van Eedam upten XVII^{en}
marty anno LXVIII stilo *communi* geaccordeert is
folio 19 hyer voren.

[in de marge]

beroerende het dessolement
vande commissarys Otto Steenz. (Steensel)

Ten selven dage is mede eendrachtelicke geaccordeert
als dat men den commissaris vanden X^e ende XXe penninck
dessroyeren zal van zijn costen in 't Gulden Hoofd gedaen.

[in de marge]
beroerende om te mogen
kiesen V^c vande catholycxste
persoonen

Up huyden den XII^{en} february anno XV^c LXXII stilo *communi*,
soe is bij de gemeene vroetscap, collegialiter vergadert
wesende, eendrachtelicken gesloten als dat mijn
heeren dye burgermeesteren volgen sullen dappostille
bij mijn edele heere de stadthouder gestelt upte requeste
bij burgermeesteren overgegeven, beroerende omme tgetal vande
gedenomineerde personen te mogen augmenteren ende
diminueren.

[in de marge]
Omme te vervolgende
tadvys van Lubbert
sluysgen tot Rustenburch

Noch is eendrachtelicken gesloten als dat mijn heren
dye burgermeesteren met alder diligentie vervolgen sullen
tadvys bij de stede geimpetreert ande rentmeester van
Kennemerlant beroerende Lubbert sluyngen tot Rustenburch.

[in de marge]
Om de stede vestens
te bijten

Noch is geaccordeert als dat burgermeesteren zullen
mogen annemen om de stede vestens te bijten zekere
byerdraggers om loon.

---

[37]

[in de marge]
omme nyeuwe huyer
te maken van Jan
Boeyes overtoom

Noch mede is geaccordeert als dat mijn heeren de
burgermeesteren nyeuwe huyve sullen meogen maeken
mette pachter van Jan Boeyes overtoom

[in de marge]

omme uuytdealers te
..iesen vande stede
roggebrooden

Voirts is geordonneert als datter vyer vijff off ses
personen gecoren sullen worden omme de (rogge) broeden
onder de stamelen burgers uuytgedeelt te worden
om vijfftalve stuver elck broot

[in de marge]
van rog te coepen
tot Antwerpen ofte
elders in Brabant

Op huyden den XXe february anno LXXII stilo *communi* zoe
is bij de ghemeene vroetscap collegialiter vergadert
wesende eendrachteliken geaccordeert als dat Heyndrick
Cornelisz. verwillicht zal worden omme te reysen in
Brabant met een adjunct *ende* aldaer te coepen tot
behouff vande stede *ende* de burgerije vandien XV
XVI, XVII, achtien, XIX ofte XX last rogs, mits dat
dat dye ghemeene vroetscap hen starck maken zullen
omme dye penningen van daen te furneren *ende* op te brengen.
mitsgaders den *voirnoemde* Heyndrick Cornelisz. *ende* zijn
adjunct te indempneren van als dat hen *lieden* uuyt
saecke *voirschreven* eenichsins soude moogen op comen
ende waert saecke dat hij totte XX last nyet *commen* en
mochte, dat hij als dan drye ofte vyer lasten tarw zal
moogen coepen inde plaetse vande rogge *ende* om te vervollen
die *voorseide* XX last

[in de marge]
beroerende den
tresorier

Voirts mede is eendrachtelicken gesloten als dat
den tresorier alle zijn incommen selve zal motten
innen *ende* recouvreren, sonder den navolgende tresorier
zijn restanten over te mogen leveren, ten waere datter
eenyge restanten nyet recouvrabel en waren tselve
zal hij den burgermeesteren aengeven.

Noch is bij de gemeene vroetscap geaccordeert, als dat
burgermeesteren bij provisie zullen moegen annemen tot
een substetuyt de man *persoon* wonende met Willem de
snijer den tijt van drye maenten onder gelijcke
sallaris van *voirgaende* substetuyt.

[in de marge]
getaxeerde penningen nyet
up en brochte
selve getaxeerde penningen

Voirts is geordonneert als dat burgermeesteren versoeck sullen doen an ettlicke rijcke *personen omme te vergaderen* zeeckere penningen tot behoefv vande XX last rogs dye gecoft zullen worden in Brabant mits indien zij te cort *commen*, dat zij alsdan de vroetscap zullen moegen taxeren om zekere penningen up te brengen elcx nae zijn sijn qualite ende bij gebreecke yemant zijn ~~onwillich waeren~~ dat alsdan burgermeesteren sullen die moegen opnemen up interest tot last vande gheene dyese nyet up en breng ... ende dat den tijt van drye maenten, waer inne eene yegelijcken hem daer inne over gegeven hebben ende gheven overmits dess

---

[37 v]

[in de marge]
van rog te coepen
van toudehoff

Op huyden den IIIIe marty anno XV^c LXXII stilo *communi* soe is bij de gemeene stemmen vande vroetscap collegialiter vergadert weesende eendrachtelicken geaccordeert als dat burgermeesteren coepen sullen moegen vande pater van toudehoff II off III last rog, te betalen op zekere tijt an gelde, mits dat hij wederom inde plaetse coepen sal rog offte tarw genoeg totte oogst toe *committerende* tselve mijn heeren die burgermeesteren.

[in de marge]
vande ~~ond~~ rog over te
nemen van Heyndrick onder
tboomtgen

Voirts is bijde gemeene vroetscap geaccordeert als dat burgermeesteren overnemen ~~de~~ sullen dye acht ofte IX last rogs (de helft van) liggende inde weeteringe dye Heyndrick onder tboomtgen (soijs) die stede van Alcmaer gepresenteert heeft.

[in de marge]
van Cranck de byerdrager

Noch is geaccordeert als dat de stede betalen zal *meester* IJsbrant cyrurgijn van tgunst dat hij totten dach van huyden toe verdient heeft an Cranck de byerdrager van tscieten bosch, mits dat de selve Cranck voirts hem behelpen zal mitte *stedemeester* ende indien hij de selve *stedemeester* nyet en betrouet, dat hij als dan andere *meesters* zal mogen nemen tot zijne kosten.

[in de marge]
van roers te coepen

Voirt is bij de meeste stemmen vande vroetscap geaccordeert
als dat die stede zal doen coepen vijfftig off
LX roers tot behouff vande zelve stede van
XX loeden int pondt. lanck IX ellen off
daeromtrent.

[in de marge]
beroerende tpasseren
vande costen vande commissaris
gedaen Int Gulden Hooft

Voirt is bij de gemeene vroetscap geaccordeert als
dat men voir dese reyse passeren zullen dye costen
bij de waert Int Gulden Hooft overgeleijt gedaen
bij Otto van Steenzel commissaris vande X^e ende XXe penninck

Up huyden den IXe marty anno XVe LXXII stilo *communi*
soe heeft dye ghemeene vroetscap collegialiter
vergadert, wesende geaccepteert dye ses last
tarws dye Heyndrick Cornelisz. onder tboomtgen ende
Lieven Jansz. zoe halff voorde stede ende halff voir
henlieden gecoft hebben in Brabant, volgende heurlieden -- tarw
boven dye XVI last rogs die zij voirde selve stede gecoft hebben.

-----
[38]

[in de marge]
beroerende d'exemptie
van meester Jacob Boot
Xⁱⁱ (nota?) van wijn, byer ende
andere excijsen
gedurende zoe lange
als hij 't officie vant
rentmeesterscap vander
abdie bedienende is
Ingaende nae d'expiratie
van deze tegenwoirdige
pacht, ende beroerende
ende beroerende **dexempcie** zal hij sijn goeden tot allen moegen uuytvoeren sonder eenich exu te
gheven van
gelijcken, indien hij alhier quame te sterven, soe sullen sijn kinderen mede ongehouden
eenyge exue van sijn
goeden te geven, maer
quame sijn kint ofte
kindereren alhyer te
hilicken zoe zulle zij
geld ende contribueren
gelijck een ander poorter
Es Boot rentmeester vande
abdie sijn exemptie hier gegunt opten

9 january 1575 stilo
communi gecontinueert

Up huyden den XIII^{en} marty anno LXXII stilo *communi*, soe is bij de meeste stemmen vande vroetschap geaccordeert, als dat hij alhyer sal moegen comen metter woone Meester Gerryt Boot, rentmeester vander abdie ende *goi* sluyse van Egmont met al sulcke exemptie X als Craenhalls ballui van Bergen bij de vroetschap geaccordeert es geduerende zoe lange als hij tofficie vant voirseide rentmeesterschap bedienende is, mits dat hij hem geen exemptie van wijn, byer ende andere excijsen volgen zal, zoe lange als dese tegenwoordige verpachtingen geduerende zijn
.....deze zinnen staan bij de margetekst.....
.....

Dye burgermeesteren wordden geauctorizeert omme de saecke van Jan Taemsz. tegens te consuleren ende vervolgen tegens Walich Jansz. ende Pieter Jansz. omme alzoe te recouvreren die penningen dye de stede verscoten heeft voor zijn proven beroerende het tastament vande voorschreven Walich en de bestemoeder

Ten selven daege is Pieter Baerntsz. pachter van de vullis cuylen ande noortzijde vande stede quytgesonden ses gulden van zijne pacht de anno LXXI Van gelijcke is mede Toenis Jansz. pachter van de vuyllis cuylen ande zuytzijde vande stede quytgesonden gelijcke ses gulden.

Up huyden den XXI^{en} marty anno LXXII stilo *communi* soe is bij de gemeene vroetschap collegialiter vergadert weesenden eendrachtelicken geaccordeert als dat burgermeesteren Floris van Alphen deurwaerden voor antwoord sullen gheven als dat hij tplaccaet van date den XXIII^{en} february belangende de X^{de} penning alhyer zal moegen publiceren gelijk als hij in andere steden gedaen heeft.

Up huyden den III^{en} aprilis anno LXXII stilo *communi*, soe is bij de meeste stemmen van de vroetschap collegialiter vergadert wesende geaccordeert als dat zoe verre dye burgermeesteren de stede taruwe connen vercoepen sonder scaede dat zij 't selve sullen mogen doen indien nyet, sullen dye selve tarv noch wat houden.

[38v]

[in de marge]
beroerende de X^e ende
XXe penninck

Ten dage als voren is geordonneert als dat burgermeesteren sullen doen vernemen aen dye stede van Haerlem *ende* Amsterdam off dye onder collecteurs van de X^e *ende* XXe penninck goedt zijn dan niyet.

Noch mede is gestempt als datmen die missive vanden Hove van Hollant van date den XXVI^{en} marty lestleden beroerende de X^e *ende* XXe penninck beantwoorden zal, dat alzoo dye stede van Alcmaer in geen *communicatie* geroepen en wordt bij de Staten ofte bij de ses groote steden van Hollant dat daeromme die stede van Alcmaer hen gaerne soude begeren te reguleren in alles conform de *voirschreven* ses groote steden

[in de marge]
omme de rekening vanden
tresorier te sluyten

Voorts is geordonneert als dat dye visitatoers van de rekeninge van Jacob van Teylingen tresorier de *anno* LXX, sluyten, teyckenen *ende* lauderen sullen alzo die selve visitatoers hoor rapport van alle zwaricheyden *ende* anders gedaen hebben de vroetscap

[in de marge]
beroerende die sackedragers

Voirt zijn burgermeesteren gecommitteert bij de vroetscap als dat zij mette sackedragers sullen accorderen van hoer sallaris, beroerende dat zij ses weken alle dagen de stede poorten bewaert hebben *ende* dye stede vestens gebijt hebben.

[in de marge]
dat een yegelick vande
stede zal moegen coepen
rog *ende* broot

Up huyden den VIIIe aprilis XV^c LXXII nae Paesschen soe is bij de gemeene vroetscap collegialiter *vergadert* wesende eendrachtelicken gesloten *ende* geordonneert dat een ygelick burger vande stede, rogge zal moegen halen de sack om LVI *stuiver*, off die broeden om IIII *stuiver* ten huysen van de uuytdeelders, sonder hoer naemen up te laeten teyckenen
Es voort geordonneert als dat men buyten deser

Wij Olfert Gerritsz. kuuper ende Cornelis Janssen **alij als speckien**
beyde kuupers tot Enckhuysen bekennen als dat wij als noch
onsse s—aeltonnen maeken, niet anders als wij in voertijden
ghedaen hebben ende wij sien anders ~~niet~~ noch niet besuaert.++
In kennis der waerheyt hebben wij kuupers voirseid dit met onsse eeygen
merck onder screeven opten vijfden juny
Olfert Gerritsz. merck

Cornelis Janssens merck

---

[39]

[in de marge]
van met rietdack
te mogen decken buten
dye stedepoorten

stede met ryet sullen mogen decken, maer zoe wye
met hart dack zal willen decken, die zal tselve
mogen doen tot zijne coste, sonder dat die stede
haer die vierdepan betalen zal.

[in de marge]
tversouck van Boschuysen
wort hem ontseyt

Up huyden den III^{en} in may anno XV^c LXXII, soe is bij de
meeste stemmen van de vroetscap geslooten, als datmen
tversoeck van Boschuysen, beroerende tverscieten vande
hondert gulden vande waert Int Gulden Hooft hem ontseggen
van gelijcken de bailliu van Kennemerlant

[in de marge]
om thuys van Dirck
van Foreest te repareren

Is voirts geordonneert als dat burgermeesteren het
huys van Foreest, staende upte Myenter brug
zullen doen repareren ende nopende de huyre van
stelve huys, is in state gestelt, ter tijt toe dat
de vroetschap starcker zal weesen.

[in de marge]
tversoeck vande rentmeester
vande Vroonlanden wort
hem ontseyt

Up huyden de XIe may anno XV^c LXXII, soe is eendrachtel-
licken bij de vroetscap collegialiter vergadert ~~gesloten~~
weesende geaccordeert als dat dye stede den rentmeester
vande Vroonlanden Frederick van der Zevender als commissaris

vande hervattinge der dijckaige van der Zijpe met alle beleefttheyt ontseggen sullen, zijn versouck beroerende als dat die stede van Alcmaer in hoere naeme soude willen verleenen om borge te worden voir alsulcke XII duysent ponden van XL groten vlaems tpont als dye gemeene ingelanden van Gheestmerambacht tot behulp vande *voirseide* dijckaige sullen moeten upbrengen. Alzoe tselve de *voirseide* stede nyet en soude moegen doen, sonder daer van te hebben expresse octroy

[in de marge]
beroerende de camers
van de dienaers

Voirt is geordonneert als dat elcke dienaer zal hebben een camer inde Sackstraat sonder meer, mits dat die selve dienaers die *voirseide* camers ofte wooningen sullen laten blijven in alder manieren als zij die vander stede ontfangen sullen, sonder eenyge deuren ofte anders te *versetten*, ofte andere *tymmeraige* daer inne te doen up *privatie* vant gebruyck van de selve camers ende tot wederseggen vande vroetscap.

[39v]

[in de marge]
die borge vande
XII duysent gulden tot
hervattinge vande
Zijpsche dijck

Up huyden den XVIIIe in may anno XV^c LXXII soe is bij de meeste *stemmen* vande vroetscap collegialiter vergadert weesende geconsenteert soe verre Jan Conff Michiels ende van Amsterdam Jacob Claesz. *peninckmeester*, Aelbert Pietersz. Hoegelant *meester* Jacob van Hoegelant, zijn zoon Meynnert van Heussen, Pieter Jansz. Coeman ende Jan Jansz. zijn broeder, *cautionaris* souden willen worden, elcx een voor al als principael voor alsulcke XII duysent gulden als dye oude landen gelegen onder de ouden vriesschen dijck gehouden zijn up te brengen tot hervattinge vande Zijpsche dijck, achtervolgende de nyeuwe *ordonnantie*, dat alsdan dye stede van Alkmaer waerborgh zal worden, voorde *voirseide* penningen, mits leverende de selve stede acte van *indempnite*

[in de marge]

continuatie van Claes
Fransz. beroerende die
brantemmers

Up huyden den XXI^{en} in may *anno* LXXII, soe is
Claes Fransz. schoemaker bij de meeste stemmen
van de vroetscap gecontinueert den tijt van II jaere
int officie van de brantemmers te repareren ende
onderhouden nae onder gewoonten.

[in de marge]
dat Pieter Aelbertsz.
bij provisie upleggen
zal CXLIII gulden (vlaams?)

Ten selven dage is mede bij de meeste stemmen
vande vroetscap geresolveert, als dat Pieter Aelbertsz.
eertijts pachter, vande byer excijs bij provisie betalen
zal de CXIII gulden, vijftich *stuiver*, een black, dye hij ande
stede ten achteren is, zijn actie gereserveert zoe
verre hij doceren zal connen dat andere steden
van Hollant vande impost gecort hebben vande
Spaense soldaten *ende* andere stoetelaers.

[in de marge]
continuatie vande
substitutuyt vande schout

Noch is de substetuyt van mijn heere de schout
gecontinueert dryemaenden ingaende nae date
van zijn eerste vierndel jaers.

[in de marge]
beroerende te roepen
Jacob van Teylingen as
cautionnaris voir Claes
Heyndricxz.

Noch mede is bij de vroescap geslooten als dat
dye stede Jacob van Teylingen zal doen roepen
om betalinge te hebben vande penningen dye Claes
Heyndricxz. van Meyssen de stede van Alcmaer
resterende is vande wijnexcijis, volgende *dordonnantie*
ende verpachtinge vant *verhuyrboeck* vande wijn excijs

[40]

[in de marge]
consent om te moegen
coepen VIII last rogs
ende die uuyt te deelen
om vier *stuivers* elck broot

Up huyden de VIe juny anno XV^cLXXII soe is
bij de gemeene vroetschap collegialiter vergadert
weesende, eendrachtelicken geaccordeert als dat dye
stede zal doen coepen acht last rogs ende
dye te laeten backen ende uuytdeelen om vyer stuvers,
om welcke rog te coepen, gecommitteert zijn Jan
Jansz. Steenhuis ende Jacob Jacobsz. madder vroetscappen

[in de marge]
gedeputeerden tot
Eynchuyssen

Up huyden den XXVIe juny anno LXXII, soe
zijn *meester* Gerryt van den Nijenburch ende
Claes Harcxz. bij de vroetschap genomineert
ende gedeputeert omme met Guillaume
Mostert, *commissaris* te Reysen tot Eynchuyzen
ande lieutenant Sonoy, omme met hem te
communiceren van der stede zaecke.

Up huyden den IIe july anno LXXII soe is Frederich van
Zevender, *rentmeester* gesurrogeert in de plaetse
van Claes Harcxz.

[in de marge]
om rog te coepen ende
om hem te nemen

Up huyden den XXVIIIe juny anno LXXII soe is bij de
gemeene vroetschap gesloten als dat dye stede
an haer zal nemen alsulcke rog als die vreemde
man van Vlissingen alhyer gebrocht heeft,
elcke sack voor III gulden III-- *stuiver* ende die te
employeren voor de arme gemeenten.

[in de marge]
noch om rog te
coepen

Voirts is Heyndrick Cornelisz. gecommitteert omme
te coepen voor de stede X off XII last rogs
tsij te Hoorn, Memelick, Colhorn ofte elders.

[in de marge]
Pieter Dircxz.
fabryckmeester

Den laesten juny anno *voorseide*
zoe is bij de meeste stemmen van de vroetschap
geeligeert, Pieter Dirxz. in de plaatse
van Pieter Jansz. Nyerop.

Up huyden den IIe july anno LXXII soe is bij de gemeene
vroetschap gestempt als dat Baert Symensz. ende

Claes Harcz. sullen spreken met Pieter Florisz.

[40v]

zuvelcoop off met eenig ander Zuvelcoop
ommet *henlieden* taccorderen off zij souden willen
zuvel brengen in Zeelant tot heuren costen ende peryckel
ende wederom X off XII last rogs wederom te
brengen tot peryckol vande stede in de coop dye
zij daer gecoft hadden, mits betalende de vracht.

Up huyden den vyerden july Anno XV^cLXXII soe
is bij de meeste *stemmen* vande vroetschap
collegialiter vergadert weesende, geaccordeert
als datmen de kegelpalen zullen doen slaen
in 't nau omtrent ten oisten van Matheeus Claeszn.'s
lant in de Voormeer.

Voirts is bij de meeste *stemmen* van de vroetschap
geaccordeert als dat dye stede de waech zal
verpachten voor een jaar

Van gelijcken sal die stede *verpachten* de bijer excijs

Up huyden den VIe july anno XV^cLXXII soe is bij de
ghemeene vroetschap eendrachtelicken geaccordeert
als dat de stede an hoer nemen zal, het boscruyt
liggende ten huysse vande oude scoutinne over stadhuys

---

[41]

los blad op nr. 41

[in de marge]
Dye vroetscap hebben
voer goet gehouden
ende gekent de
personen bij mijn
heer de *rentmeester*
vande Vroonlanden
hyer over gegeven
mits hey *stellende*
cautionaris elcx een
voor al voir de
XII duysent gulden
volgende tartykel
vande vroetscap
van date den
XVIII^{en} may lestleden

Actum den XIIe
may anno 1572 in
kennisse van mij

-----ote mgen-----

Borgen

Mijn heer de *commies* Maerten vanden Berge
raidt ende *commies* vande *financien*
meester Willem Schouten *reeckenmeester*
Jacob Claesz. van Harinckarspel
Aelbert Pietersz. van Hogelandt
Meester Jacob van Hogelandt
Jan Henricxz. Lakencooper
Meijnert van Heussen
ende Jan Michiel Louffenz.

-----
[41]

Up huyden den IX^{en} July anno XV^c LXXII Soe is bijde
~~meeste~~ ghemeene vroetschap collegialiter vergadert
wesende eendrachtelicken geaccordeert, als dat Cornelis
Jansz. sthock scipper van Eemden sal brengen met
zijn scip .X.XII. off XIII last rog, waer voren
hij te vrachte hebben zal L *stuiver* van elck last.

Voirts zijn Jacob van Waerdendel *burgermeester* ende Claes
Harcxz. vroetschap gedeputeert omme tot Dordrecht
te reysen in de *communicatie* van de groote ende
cleyne steden volgende *tscrijven* van die van Haerlem.

Noch mede is bij de vroetschap geordonneert, als dat
die stede bij provisie sullen doen backen tot behouff
van de scamele gemeente, de rogge van de *conventen*
mits datmen de selve *conventen* de *voirseide* rogge
wederom zullen geven vande stede rogge altemet als
zij die behouvende zijn. actum den IIII^{en} augusti LXXII.

Up huyden den XVIII^{en} july anno XV^c LXXII. Soe
heeft Guilliaum Mostart *commissaris* ende *gouverneur*
over Alcmaer versocht ande vroetschap om offgekeurt
te worden tot fortificatie van der stede. Eerst
thuys mette thuyt van Trijn Claesdochter zuvelcoepster,
staende ende leggende ande westzijde van de quaeckelbrug,
noch thuys van Cornelis Claesz. Boon staende ande
C(S)ingel buyten die vriessche poort ende noch thuys
van Jacob Cornelisz. staende buyten de valbrug
van tnyeuwelant ande westzijde, twelck bij de
vroetschap geanoeyert ende geconsenteert es.

Up huyden den XXIII^{en} july anno XV^c LXXII, Soe is bijde gemeene vroetscap collegialiter *vergadert* wesende eendrachtelicken geconsenteert als datmen dye sloet *leggende* achter de huysen upt eyndt vande Leedt *ande* zuytzijde zullen demmen.

Van gelijcken is mede geaccordeert als datmen dye baghijn hoven *responderende* ande stede vestens belasten zullen om hoer ryet dack off te breecken *ende* tselve wederom te decken met *pannen*.

[41v]

[in de marge]
trapport van Claes
Harcxz. beroerende
de *communicatie* van
Dordrecht

Up huyden den XXVIII^{en} july Anno XV^c LXXII Soe heeft Claes Harcxz. als thuys gecommen wesende uuyte *communicatie* gehouden bij de groote *steden* *ende* cleyne steden van Hollandt tot Dordrecht, zijn rapport gedaen de vroetscap mitsgaders overgelevert alle stucken *ende* munimenten dye aldaer gehandelt is geweest belonende dye *costen* daeromme gedaen, dat hem dye gepasseert zullen worden. *Anoyerende* *ende* *consenterende* oeck alle *tgundt* dat bij hem *ende* Jacob van Waerdendel (mede gedeputeerde) aldaer gehandelt *ende* geconsenteert es.

[in de marge]
gedeputeerde tot
Eynchuysen te reysen
an Sonoy

Up huyden den XXIX^{en} july anno XV^c LXXII . Soe zijn Claes Harcxz. burgermeester *ende* Cornelis Willemsz. Croon vroetscap, bij de meeste *stemmen* van de selve vroetscap ge*committeert* omme te reysen ande lieutenant Diederich Sonoy tot Eynchuysen opt beschrijven vande selve lieutenant beroerende omme te ~~set~~ eenyge *penningen* tot *resistentie* van de vianden ~~vroetscap~~ belovende dye *voirseide* vroetscap van waerden te houden alle *tgundt* dat bijde *voirnoemde* ge*committeerden* aldaer gedaen *ende* gehandelt zal werden.

[in de marge]
vande *impost* te

renoveren

Up huyden den IIII^{en} augusti anno XV^c LXXII Soe
isser bij de ~~meeste stemme~~ ghemeene vroetscap
geaccordeert, als datmen den impost wederom
sullen renoveren om te collecteren, mits doende
de publicatie zoe wanneer de knechten van
hyer vertrocken sullen weesen, achtervolgende
dordonnantie van de Staten slants van Hollants

[in de marge]
van cruyt vande
scuttebroeder

Voirts is geordonneert als dat die scuttebroeders
bij provisie voir deerste vyertien daegen gelevvert
zal werden elcx een verndel pont cruyt

[42]

[in marge]
continuatie van noch
een maent voir
Claes Kip capiteijn

Capiten Claes Aeriansz. noch gecontinueert
zal worden een maent na dexpiratie
van de eerste maent, mits dat hij nyemant
meer an zal mogen nemen dan hij nu ter tijt
heeft, mits oeck dat hij zijn knechts monsteren
zal alleer hij van de stede betaelt zal worden
ende dat dye soldaten die gheen geweer genoeg en
en hebben sullen gehouden wesen tot hoeren perijckel
geweer te coepen en off verlaten worden.
Noch is de substituyt van de schout hem zijn
officie op geseijt.

[in de marge]
de substituyt is zijn
officie upgeseijt

Voirts is mede gesloten als dat burgemeesteren
zullen doen reconureren de custinge van
Symon Verwers offgebroken huijs volgende
de taxatie daer van gemaect.

[in de marge]
om te reconureren de
penningen van taffbrack
van Symon Verwers huijs

Noch is Jacob van Waerdendel gedeputeert
omme mettet silver van de kerken te

reysen ende te brengen tot Dordrecht

[in de marge]
om de penningen van
Claes Heijndricx
te executeren

Up huyden den VI^{en} augusti anno XV^C LXXVII Soe is
eendrachtelicken bij de vroetscap geaccordeert
als dat dye stede de penningen van Claes Heijndrixz.
(an hem ofte zijn borgen) sullen innen ende executeren volgende dordonantie daer
van zijnde, sonder in eenyge submissie te treden

[in de marge]
gedeputeerdens om
tsilver tot Haerlem
ofte tot Dordrecht
te brengen, mitsgaders
omme inde communicatie
tot Haerlem te reijsen

Noch zijn Claes Harcxz. burgemeester ende Jacob van
Waerdendel vroetscap, gedeputeert ommettet
silver vande kerken te reijsen nae Haerlem, ende int
noot is voirts ~~nae~~ te trecken nae Dordrecht,
mitsgaders, oeck te bewaeren de communicatie
dye tot Haerlem bij de Staten van Hollant
gehouden zal worden opten X^{en} augusti naestcomende
opt beschrijven vande gouverneur van Hollant
mits volcomen macht hebbende omme eyntelicken
inde resolutie vande Staeten te consenteren ende
anoyeren beroerende de betalinge van de soldaten.

Voirts sullen die *voirseide* gedeputeerden tot Haerlem
vereyschen ande pachters vande impost van die
van Haerlem, Delft ende Leijden, ofte dye
selve pachters eenyge cortinge gedaan is
van de spaense soldaten.

[42v]

[in de marge]
gedeputeerde omme te
reijsen tot Eynchuysen

Op huyden den VIII^{en} augusti anno XV^C LXXII
soe is Cornelis Willemsz. Croon bijde gemeene
vroetscap gecommitteert omme te reysen tot
Eynchuysen an Sonoy, opt beschrijven vande
selven Sonoy van dato den VI^{en} augusti lestleden.

[in de marge]
om die steen vande

Clarissen ande stede
te nemen

Voirts is bij de meeste stemmen vande vroetscap gesloten
als dat dye stede an hoer zal nemen de
steen vant Clarissen cloester, zoe verre zij dye
gecrygen moegen voir tarbeytsloen.

[in demarge]
beroerende de secretaris
vande XX gulden dye hij
tgasthuys gecort heeft

dat die stede an
haer zal moegen nemen
het clerckambacht van
Alcmaer

Voirts isser geaccordeert als dat dye stede betalen
sal de XX gulden die de secretaris de regenten van
tmannen gasthuijs gecort heeft van zijn pacht
verscenen Sint Jan LXXI ende LXXII, overmits tgroote
extra ordinari besogne dat hij gedaen heeft.
Welck secretarisscap de stede an hoert genomen heeft den
tijt van XII jaeren, sjaers om LIIII gulden ingaende Sint Jansmisse LXXII.
Ende Frans van Teylingen is gecontinueert tot Sint Jansmisse LXXIII om XLII gulden.
Nochmede is bij de vroetscap geaccordeert als
dat dye stede an hoer zal mogen nemen vande
regenten van tmannengasthuijs het secretaryschap
ofte clerckambacht van Alcmaer den tijt van
X off XII jaer ende dit zoe nae als die stede
mette voirnoemde regenten sullen connen accorderen,
dat die verpachtinge ofte continuatie vant
voorseide seecretaryscap zal gescieden vande bij
advys vande vroetschap.

[in de marge]
dat dye scuttebroeders
niet (of: met) zijdt geweer
sullen gaen bij dage

Op huyden den XIII^{en} augusti anno XL^C LXXII soe
is eendrachtelicken bij de vroetscap gesloten
als dat dye scuttebroeders bij dage met
zijdt geweer sullen gaen / sonder uuyt hoer
gebuyerte te moegen gaen sonder geweer
hyer van sullen op exempt weesen die vande gerechten

[in de marge]
vande lijndraiers
opte stede vestens

Voirts is geordonneert als datmen alle dije lijndraiers

dye opte stede vestens gaen lijndraien, hoer pacht
sullen opseggen, mits betalende nae advenant
vande tijt, off sullen elcx hoer tijt --aer uuytgaen
sonder langer

Is geordonneert dat dye lijndraiers hoer huijsgens
sullen houden tot may eerstcomende LXXIII sonder
langer. *actum domini* XXV^{en} augusti 73

[43]

[in de marge]
van cruyt voirde
scuttebroeders

Voirts is mede geordonneert, als dat alle scuttebroeders
dye op roers gestelt zijn, alle vyertien daegen
een verndel cruyts zullen mogen halen vande stede
tot wederseggende vande *voorseide* stede.

[in de marge]
om die van Haerlem
te zeynden

Op huyden den XVIII^{en} augusti anno XV^c LXXII
soe is eendrachtelicken bij de vroetscap
geconsenteert volgende tscryven van die van Haerlem
in date den XVII^{en} augusti *voorseid* als dat dye stede
dye van Haerlem sal seynden tot behouff van
tleger voer Amsterdam een last souts, drye
schippontd kaesen ende een douzijn vette scapen
mits dat die stede daer van rembourssement
zal hebben inde eersten ommeslach dye over tgemeenlant
geschieden zal, achtervolgende tinhoven vande *voorseide* missive

[in de marge]
beroerende die
boomslyters

Voirts hebben dye vroetscap gecommitteert dye
burgemeesteren, omme een boomslyter aen te nemen
zoe nae als zij die zullen connen ofte mogen becommen.

[in de marge]
om met Jan van
Foreest overeen te comen

Voirts hebben de vroetscap de *voorseide* burgemeesteren
gecommitteert omme met Jan van Foreest overeen
sullen te comen beroerende de reparatie ende huyere van
zijn huys van tjaer LXXI ende LXXII.

Op huyden den XXV^{en} augusti anno LV^c LXXII soe is

bij de ~~meeste stemmen~~ gemeene vroetscap gesloten als dat
dye burgemeesteren de rector zijn offitie sullen opseggen
acgter heyligen naestcomende, mitsgaders vande
meesters int neerschool.

Voirts zijn genomineert Jacob van Waerdendel, Jacob
Dircxz. *ende* Maerten Lobbrantsz. tot visitatoers
vande rekeninge van de broeden vande collecteurs vande
poirtere geersten, vant morgen gelt van Dirk Joosten
ende van tboscruyt daer Jan Aeriansz. dadministratie
gehadt heeft.

[43v]

[in de marge]
continuatie vande
kerckmeesteren

Voirts zijn bijde meeste stemmen vande vroetscap
gecontinueert die kerkmeesteren in hoer officie
omme dadministratie daeroff te hebben als zij tot
haertoe gehad hebben.

[in de marge]
vande III^c gulden van Jan
Bartelmeusz. backer

Voirts is eendrachtelicken vande vroetscap gesloten
Als dat dye III^c gulden dye Jan Bartelmeeusz.
backer die stede bij geleyt heeft, datmen
hem die selve penningen wederom restitueren
zullen te may naestcomende anno LXXIII mitte
renten vandien.

[in de marge]
vande aerde te brengen
ande stede vestens

Voirt is eendrachtelicken geaccordeert als dat
dye hoomanscappen vande buyerten de upgewurpen
aerde uuyte stede ~~vestens~~ graffen sullen brengen upte
stede vestens ande muyeren mits dat die staet
deselve aerde sullen doen brengen met scuyten binnen die stede

[in de marge]
vande menonisten

Voirts is geordonneert als datmen de menonisten
voirhouden sullen vande steen totte Clarissen te
bicken *ende* opsetten tot heuren costen mitsgaders de
poeyng upte stede vestens te brengen *ende* hoer conform
te maken met die van Hoorn.

[in de marge]

dat de regenten vande
outare gods incoompsten zullen aenbrengen

dye burgemeesteren wordden vande vroetschap
geauctorizeert omme voer hem tontbieden
de raids ofte regenten vande outaren inde
parochie kerke gestaen hebbende ende heure
incoompste bij geschrifte aan te brengen, omme
dat gesien hebbende de vroetscap daer van
rapport te doen.

[in de marge]
beroerende de burgemeesteren
ende tesoriers so elcx
sijn incoompste in zijn
tyt in te maenen

Voirts is eendrachtelicken bij de vroetscap geaccordeert
als dat alle burgemeesteren inder tijt weesende
dincoomste vande stede sullen doen inwinnen ende
executeren binnen een halff jaer nae dexpiratie
van hoeren tijt ende daer van de vroetscap rapport
te doen off bij faulte van dien die selve
incoompste te moegen verhalen. Voirts dat
gheen tesorier een ander navolgende tesorier
eenyge restanten zal overleveren, maer zal
gehouden wesen de zelve zijne resten selver te innen.

---

[44]

[in de marge]
gecommitteerden totte
dachvaert vande Staten
tot Haerlem

Up huyden den XXIXe augusti anno XV^c LXXII
Soe zijn Claes Harcxz. burgermeester ende Jacob
van Waerdendel vroetscap, bij de meeste stemmen
van de vroetscap gecommitteert, omme te reysen
inde vergaderinge ende communicatie vande Staten
van Hollant, dye up maendach den eersten septembris
tot Haerlem vergadert sullen weesen, volgende
tschrijven van de gave vande marcke van date den
XXVII^{en} augusti 72. Gelovende van waerde te houden
alle tgrundt dat bij de voirseide gecommitteerden aldaer
gedaen, gehandelt, belooft oft getracteert ende gesenteert
zal mogen werden.

[in marge]
tontsegg van versouck
van die van

Haerlem, beroerende
tleggen van een
nyeuwe spoeye
inde nyeuwen dam

Is bij de volle *stemmen* van de vroetscap, tversouck
van dye van Haerlem ontseyt, beroerende tbesteck
van tleggen van een nyeuwe spoeye inde nyeuwen
dam tot Uuytgeest, alzo dye stede daer
van in processe staet als noch ongedecideert
tegens dye *vande* uuytwaterende sluysen.

[in de marge]
om Clement
Volckersz. zijn
achterstallige renten
te betalen

Voirts is mede bij de volle *stemmen* van de vroetscap
geconsenteert als dat dye stede betalinge zal
doen Clement (en Dirck) Volckersz. *vande* achterstallige
renten bij hem upte *voirseide* stede *verscenen*
geduerende zijn uuytlandicheyt, *ende* dit onder
cautie soufficiant, zoe *verre* alst hem doenlick is.

[in marge]
dat die autae
bryeven berusten
zullen onder
burgermeesteren

Is mede bij de volle *stemmen* van de vroetscap
geaccordeert als dat dye stede bewaren
ende onder hem zal houden alle dye bryeven
dye de regenten van de outaren binnen der
parochie kercke onder burgermeesteren gebrocht hebben.

[in de marge]
2 predicanten bij
provisie

voirts
Is geconsenteert als dat die supplianten *vande*
gereformeerde relige bij provisie twee
predicanten sullen hebben dye gecontenteert
sullen worden uuyt alsulcke *goeden*
alsmen daer toe gevougelicxste sullen connen
bevinden.

[in de marge]

beroerende de Capiteyn

Trier

Up huyden den XIIe septembris anno XC^c LXXII.

Soe is bijde ghemeene vroetscap geaccordeert

dat zoe wat costen Willem van Tryer *ende* Lodewijck

Frens deden *volgens* dacte *ende* obligatie bij Aelbert

Cornelisz. burgermeester daer van overgelevert *ende*

geteyckent, dat hem dye stede daer van vrijen

ende indempneren zal.

[in de marge]

beroerende Claes

Heyndricxsz.

soe van byer als

van wijn te vollen

~~zal~~ up te leggen *ende* te

betalen hyer voir   sonder eenygen cortinge te mogen eysschen

is Jacob van Teylingen

borch geworden

Ten daege voirtseid soe is Claes Heyndricxz van Meyss

bij de gemeene vroetscap geaccordeert atterminatie

van vijff halve jaeren nae date van desen om zijn

achterweesen vande stede.. ~~te betalen mits binnen acht daegen~~

~~stellende~~ cautie souffisant, daer de vroetscap mede

genoegen zal, mits oick dat dye oude borgen in hoer

geheel blijven sullen *volgens* t verhuyerboeck *ende*

onvermindert vandien.

[in de marge]

beroerende capiteyn

Trier

Up huyden den XXIII^{en} septembris anno XV^c LXXII

zoe hebben mijn heeren vande rade collegialiter

vergadert, wesende gansselicken *ende* al

gecommitteert, dye burgermeesteren omme met

capiteyn Trier overeen te comen vande

uuytcoep van zijn knechten, *volgens* tscrijven

vande stadthouder, tsij om hondert dalers,

hondert cronen, ofte meer boven tgundt de vijftich

gulden die zij up huyden van burgermeesteren ontfangen heeft

ende de Deffroy.

[in de marge]

beroerende Leenaert

de doelknecht

Voirts is Leenaert Doelknecht geconsenteert

betalinge te hebben vande V gulden XVI st. dye

hij eysschende is van was *ende* smeercaerssen, mits hem

affcortende tgundt dat hij ontfangen soude mogen

vande stede vestens ende baghijnhoven

[in de marge]

omme de clocken uuyte
dorpen te doen halen

Voirts is mede geconsenteert als dat burgermeesteren
ontbieden ende doen halen sullen alle die clocken
wesende inde omleggende dorpen van Alcmaer
tot behoeff van gescut ende mede omme een
clock te brengen upte toon tot een slachclock
inde plaete vande tegenwoirdige clockslach. ??

[45]

[in de marge]

continuatie vande
meester Jacob int beneden
school

Voirt is meester Jacob int beneden school gecontinueert
in zijn offitie tot lichtmisse naestcomende

[in de marge]

om meester Nanninck
van Foreest te
spreken van pentionaryschap

Voirts hebben de ghemeene vroetscap gecommitteert
mijn heeren dye burgermeesteren omme met meester
Nanninck van Foreest te communiceren ende voer
te houden vant pentionnarischap deser stede
ende hoe nae zij met hem soude connen
accorderen ende dit upt believe vande vroetscap.

[in de marge]

commissarissen omme
te vereyschen lectuer
vande commissie vande
lieutenant
Claes Heyndricxz. van Meyssen ende Jacob
Dircxsz. zijn gecommitteert omme te vereysschen
vande lieutenant lectuer van zijn commissie
omme vroetschappen te moegen ordonneren

[in de marge]

omme texecuteren
de penningen van
toffbreck van Symon
Verwers huys

Voirts is geordonneert als dat burgermeesteren
de twee termijnen vande getaxeerde

penningen van toffbreck van Symon
Verwers huys sullen doen executeren

[in de marge]
om *meester* Nannick
an te nemen tot
een *pentionnaris*

Up huyden den XXV^{en} septembris anno XV^c LXXII
Soe is bij de gemeene vroetscap collegialiter
vergadert wesende gesloten *ende* geresolveert
als dat mijn heeren dye burger*meesteren* met *meester*
Nanninck van Foreest overeen zullen moegen comen
soe nae als zij *connen* beroerende het *pentionnaris*chap deser
stede.

[in de marge]
taxateurs totte
leeninge vande rogge
voir de scamele poirterie

Voirts zijn Pieter Dircxz. van Neck, Heyndrick
Cornelisz. onder tboomtgen *ende* Garbrant
Gerritsz. lakencoeper *gecommmitteert* tot taxateurs
vande penningen over de poirterie tot leeninge
vande rogge voir de scamele poirterie.

Sijn burger*meesteren* veraccordeert achtervolgende *dordonnantie*
vande vroetschap met *meester* Nannins van Foreest dat hij ingaende
zijn *sallarium* vande eersten octobris anno LXXIJ hebben zal
jaerlicx II^c vijftich *gulden* waer van hij *tvierendeel* alle
vierendel jaers sal mogen ontfangen, mits oick dat hij
vrijheyt zal genieten van excys van wijn, bier *ende*
andere *victuaille* die hij voir zijn huysgesin behoeffen zal,
gelijck hij oick vrij zal zijn vande *scutterie* van waecken
ende andere *personele* belastingen. acte den XXVII^{en} septembris anno
XV^c LXXII.

[45v]

Up huyden den XXV^{en} septembris anno XV^c
LXXII soe heeft mijn heer de lieutenant
over tgouvernement van Alcmaer Guillaume
Mostaert verthoent de continuatie van zijnder
excellentie over tgouvernement der *voirseide* stede,
versouckende *ende* belastende die vroetscap *ende*
regierders der selver stede hem daer voor te
houden *ende* te kennen *ende* nyet te handelen
in gemeene lants zaecken van *importantie*, zonder
zijn advys. Oeck dat hem de *electie*
vande regenten es *competerende* *ende* dat dye
vroetscap nyemant en zullen deputeren noch
uuytseynden in gemeene lants zaecken sonder

zijn advyse, behouden die *voirseide* stede hoer
privilegien ende vrijheeden mitsgaders andere
politycque zaecken.

[in de marge]

presenten
Floris van Teylingen
Claes Harcxz.
Aelbert Cornelisz.
burgermeesteren
Willem van Ryetwyck
Jan Jacobsz. Brouwer
Jacob Allertsz.
scepenen
Claes Heyndricxz.
Jan Jansz. Steenhuys
Jacob Dircxz.
Maerten Lobbrantsz.
Matheus Claesz.
Jacob Jacobsz. Madder
ende Cornelis Pietersz.
halff vaesten
vroetscappen

Dye presente *Burgermeesteren, Schepenen ende*
Raeden collegialite vergadert weesende
consenteren int versoeck bij mijn heer
de lieutenant hyer boven gedaen,
uuytgesondert Cornelis Willemsz. Croon
ende Evert Jansz. Stuling vroetscappen,
Cornelis Willemsz. Croon is te vreden tselve
versoeck te obedieren, soe verre de lieutenant
daer off vertoent zijne *commissie ende* speciale
last van des Princen *van Oranje*.

Evert Jansz. seyt *ende* sustineert datmen
op de electie vande vroetscap seynden zullen
ande stadthouder van Hollant *volgende*
de privilegie van Alcmaer.

Upten X^{en} *novembris* anno XV^c LXXII is bij de vroetscap
geconsenteert dat alsulcke ~~penningen~~ IIII gulden XVI st. als Jacob Jansz.
vischcooper ten achteren gegaen es, int soetelen vande
soldaten tot Saerdan hem sullen mogen comen tot
affcortinge vande vischbancken, mits dat die stede
die selve *penningen* sal mogen recouvreren *ende* *versoucken*
vande???. Staeten.

---

[46]

[in de marge]

continuatie vande
substituut vande scout

Up huyden den VII^{en} octobris anno XV^c LXXII
soe is Jan Cornelisz. substituut vande scout
gecontinueert in zijn offitie sjaers om sessendartich
gulden te betalen van verndel jaers tot verndel jaers,
mits dat dye stede ~~mits dat dye stede~~ hem
tofficie zal moegen opseggen tot ~~hij~~ heuren wille.
Ingaende prima octobris lestleden.

Up huyden XIII^{en} octobris anno XV^c LXXII soe is
eendrachtelicken bij de vroetschap geaccordeert
als dat dye stede de rogge van Jan Toorn off
Euwout Pietersz. zal moegen coepen op twee
ofte drye maenten dach tot behouff vande scamele
gemeente *ende* dat dye penningen die alsoe gecollecteert,
geemployeert sullen worden, tot betalinge vande XXI^c gulden
bijde staten over Alcaer *omme*geslagen, ~~ende de~~ mits dat
die selve XXI^c gulden bij andere middelen wederom*me*
*omme*geslagen sullen worden tot behouff van rog voirde
gemeente.

[in de marge]
datmen die getauxeerde
penningen vande spanjaerd
sullen executeren

Up huyden den X^{de} novembris anno XV^c LXXII
is eendrachtelick bijde vroetschap collegialiter
vergadert zijnde, geordonneert dat men die onbetaelde
getauxeerde penningen tot onderhoud vande spaense
soldaten sullen executeren.

[in de marge]
vande C^c penninck

Is voirts mede geresolveert dat men die honderste
penninck, sullen collecteren nae uuytwijzen die
oude quoyeren.

[in de marge]
vande C gulden van Thomas

Voirts is mede bijde meeste stemmen vande vroetschap
geordonneert dat men die hondert guldens dair inne
Thomas Bartelmiesz. overmits *zijn* vertreck vervallen
is, sullen executeren.

[in de marge]
vande wacht opte toorn

Is mede eendrachtelicken bijde vroetschap geordonneert

dat Pieter Michielsz. clocksteller *ende* zijn mede hulper
voir twaecken opte toorn sullen hebben elcx twee
stuffers *ende* dit vande eersten septembris tot den laesten
february beyde incluys *ende* vande eersten marty tot den
laesten augusti mede incluys elcx drie groot, des sullen
zij gehouden wesen savonts een halff ure naet offlaeten
vant stede clocken beginnen te blasen tot smorgens toe dat
het stede clockgen beginnen sal te luyen.

[46v]

[in de marge]
vande oude bagijnen
weyt in erffpacht
te krijgen

Voirts worden die burgermeesteren geauctoriseert
te solliciteren omme die oude bagijnen weyt,
leggende ande zuytzijde vande stede van Alcmaer
ande vesten te moghen hebben en eene erffpacht.

[in de marge]
voir den armen rog
te coopen

Up huyden den XVII^{en} novembris anno LXXII is
eendrachtelic bijde vroetschap collegialiter *verga-*
dert zijnde, geordonneert dat men bij provisie zoe
vande burgers als op die weeckmarcten rog sullen
coopen omme int laest van dese weeck den armen
burgers broot uuyt te deylen, elcke broot voir
vijftalfve stuver.

[in de marge]
wie men broot uuyt
deelen zal

Is voirts geresolveert dat men nyemant buyten
der stede poirten woonende eenich broot uuytdeelen
sullen *ende* binnen der stede anders nyemant dan die
jaer *ende* dach poirter geweest hebben *ende* nyet om
goidswillen gaen.

Voirts dat gheen hooman eenyge brooden sal
moegen uuytdeelen buyten zijn hoomanschap.

[in de marge]
van Erin Jansdochters
huys

Voirts is mette meeste stemmen geaccordeert
dat men Erin Jansdochters huys, staende bij de Waech
opcoopen sullen *ende* twee ofte drie persoonen ordon-

neren die tselve huys tauxeren sullen, dat men
oick Erin Jansdochter adverteren tvoirseide huys voir
Lichtmisse te ruymen ende dat burgermeesteren het offbreck
vercoopen sullen.

[in de marge]
vande vruchten vant
heyligeesthuys

Is voirts mede geresolveert dat die vruchten comende
van theylige geesthuys geemployeert sullen worden.
deen helpt tot prouffijt vant mannengasthuys ende
dander helpt tot prouffijt vant Sinte Elysabets gasthuys.

[in de marge]
tmannengasthuys te
transporteren int
minnebroers clooster

Is noch eendrachtelicken geordonneert datmen het
mannengasthuys transporteren sal int minnebroers
clooster ende dat die stede het witte baghijn hoff
mitte lasten tot haer zal nemen.

[in de marge]
is meester Floris toegeleyt
VIII gulden voir zijn extraordinaris
moeyten

Is mede geaccordeert dat meester Floris Stevensz. stads-
cyrurgijn voir zijn extraordinaris moeyten dat hij diversche
soldaten die inde Sanpoort gequest zijn ende elders gecureert
heeft, hebben zal acht gulden.

[47]

[in marge]
Mathijs gecommiteert
om boscruyt te coopen

Voirts soe is Mathijs Reyersz. gecommiteert te reysen
nair Enchuysen ende aldaer V^c ofte VI^c pont boscruyt voir
die stede te coopen, zo carrelcruyt als voir groff gescut
ende dat op een seckeren tijt dach.

[in marge]
vant stede lant te
verhuyren.

Up huyden den XXIII^{en} novembris anno LXXII is
eendrachtelick bij de vroetschap collegialiter vergadert
wesende geordonneert dat die burgermeesteren het stede
lant leggende bij tnyeuwelant in openbaer verhuyren

zullen.

[in marge]
dat die rijckste burgers
de stede sullen
leenen

Is voirts eendrachtelicken geordonneert dat men omtrent hondert *ende* twintich vande rijcxste burgers bij gescrifte stellen sullen *ende* die selve tot leeninge vande stede elck nae zijn qualite taxeren tot die *somme* toe van achtentwintich hondert off drie duysent gulden *ende* zijn bijde meeste stemmen tot taxateurs geordonneert Bartelmies Symonsz. , Cornelis Willemsz. Croon *ende* IJsbrant Allertsz. *ende* tot collecteurs Jacob Aeriansz. Boegel, Jacob van Waerdendel *ende* Evert Jansz. Stuyling.

[in marge]
watmen den Staeten
antwoirden sal.

Is voirts mede eendrachtelicken geresolveert dat men opt rapport van *meester* Nannins van Foreest den Staeten voir antwoirt geven zal, dat die stede haer excijsen nyet en mach onberen, zoo de selve grootelick met ordinaris *ende* extraordinaris lasten beswaert es.

[in marge]
vant gescut te besten
te gieten.

Is voirts bij de meeste stemmen geordonneert dat die burgermeesteren mette *meester* vant gescut te gieten over een sullen comen zoe zij best moegen.

[in marge]
vant boscruyt bij
Mathijs gecoft te
accepteren.

Voirts es eendrachtelicken geaccordeert datmen die vijff hondert pont carrelcruyt bij Mathijs Reyersz. tot Enchuysen gecoft, sullen accepteren *ende* metten alhier schicken te krijgen.

[in marge]
Claes Harcxsz. *ende*
Croon *versoucken*
remboursement van
haer *verscooten penningen*.
Hebben op huyden Claes Harcxsz. *ende* Cornelis Willemsz.

Croon aenden vroetschap versocht te hebben *remboursement vande penningen* bij haer verschooten ter cause dat sij op den X^{en} *decembris anno LXXI* Inden Haege gedachvaert geweest hebben om den troubel *vande Spangaers ende* es die sake bij de vroetschap in staete gestelt.

[47v]

Up huyden den eersten *decembris anno LXXII* is bij de vroetschap collegialiter vergadert zijnde geaccordeert *ende* geordonneert datmen den waerdinnen bij provisie betaelen zal, tgheene die wagenluyden, die de knechten van Enchuysen tot Almaer hadden gevoert omtrent *Sint Jansmisse* lestleden, verteert hebben, mits datmen neersticheyt doen zal omme die selve *penningen* te recouvreren vande dorpen van wien die wagenluyden uuytgesonden waeren.

Worden die voirgaende burgermeesteren gecommiteert mit Jan Jacobsz. Coopman, Jan van Hoorn *ende* Jan Gerritsz. Cuyper te accorderen ter cause dat zij elcx een haechse *ende* een haerlemse reyse gedaen *ende* oick een reys inde Santpoort *ende* dat men versoucken zal vande Staete zoe verre het mogelick es *remboursement vande selve* kosten.

Voirts is die vroetschap geresolveert te vreden zijnde dat bij die Staeten gemaict zal worden een generale ordonnancie van gelijcke accijsen van bier *ende* wijn over die steden *ende* dorpen van Hollant, welverstaende dat in die dorpen van tnooderlant zal gestelt worden zekere scattinge upte morgentaelen den huysluyden aldair eygentlicken toecomende, sonder dat die landen toecomende eenyge inder stede wonende tot die scattinge sullen contribueren. dat oick gelijcke accijsen over die harbergen inde dorpen gestelt sullen worden, sonder dat die huysluyden bier ofte wijn inleggende voir haer selfs eenyge ontlastinge sullen genieten *vande* scattinge over haer eygen landen ofte morgentaelen, gestelt is oick tadvys *vande* vroetschap datmen om te vervallen donccosten der steden, een yegelick stadt zal toelaten die selffde te vinden nae *zijluyden* te raede sullen bevinden.

Is voirts geordonneert dat die gheene die enyge *penningen* tzij van *verschenen* renten ofte anders, sonder eenyge generale leeninge hier onder te begrijpen, aen die stede ten achteren es, die selve *penningen* hem sullen strecken tot affcortinge *vande* leeninge dair hij op gestelt es, mits dat hij mitte rest boven die leenynghe hem *commen* noch eene wijl tijts vertoenen zal.

[in marge]
van *Marytdochter* Drijvers

Burgermeesteren worden geauctorizeert te handelen met *Marytgen* Drijvers om an haer achterstallige pacht vande meervischvloten te mogen ontfangen een termijn brieff.

[48]

Voirts zoe is eendrachtelic geordonneert datmen den gheene, die de stede leeninge doen sullen voir oogen houden zal off zij die penningen bij haer die stede geleent die stede sullen willen laeten houden op lossrenten den penning sestien off op lijfrenten den penning ses.

Voirts dat men dese leeninge sullen moegen betaelen met gout oft silver; tsilver tot XVII stuivers floot ende tgout tot discretie vande gheenen hem des *verstaende*.

Voirts dat burgermeesteren die leeningen sullen mogen innen met zulck recht alst haer gelieven zal ende soe wie onwillich blijft ende hem in recht laet betrecken, in sulcken gevalle sullen die penningen uuytgeleyt worden opte helfte meer weder.

Voirts worden burgermeesteren geauctorizeert dat zij opt versouck van *Guillaume* Mostaert, lieutenant over Alcmair, sullen moegen op nemen tot omtrent duysent gulden aen laecken tot betaeling vande soldaten, mits dat die *voirseide* lieutenant haer vande Staeten zal leveren brieven van verzeckertheyt.

Up huyden den XI^{en} decembris anno LXXII is bij de meeste stemmen van de vroetschap collegialiter vergadert wesende geaccordeert ende geslooten, dat men *Nicolaes* Ruychaver met zijn soldaten achtervolgende tscrijven van *Joncheer* *Diedrick* *Sonnoy* gouverneur tot *Enchuyzen*, *Hoorn*, rcf (etc.) bij provisie sullen innemen ende twee *personen* van de vroetschap ordonneren die aen *dexcellencie* van *Prinche* van *Oraengien* reijsen sullen om hen alle gelehentheyte deser stede aen te geven, waer toe bijde meeste stemmen geordonneert zijn *Cornelis* *Willemsz.* *Croon* ende *Cornelis* *Jansz.* vande *Nijenburch*.

Is voirts geordonneert dat alle vreemde *personen* die binnen ses weken herwaerts hyer binnen der stede gecomen zijn ende geen *pouiters* zijn, vertrecken sullen moegen off den stede eet doen, zo van gelijcken sullen moegen doen alle vrouwen ende kinderen beneden haer jaeren met zo veel goet alst elcx selfs dragen mach.

[48v]

Is voirts *Philips Cornelisz.* gecommitteert te reijsen aen joncheer *Diedrick Sonnoy* om hem te kennen te geven dat die stede niet voirsien en is van victualie, cruyt noch gescut.

[in de marge]
beroerende tselver vande
leeninge

Is mede *Symon Garbrantsz. goutsmit*, gecommitteert te reijsen mitte gedeputeerden nae *Delft* ende voirts nae *Dordrecht* om tselver vande leeninge gecomen an gelt te wisselen

voirts worden burgermeesteren geauctoriseert ende bevolen die restanten vande leeninge te innen.

[in de marge]
dat die stede die vier
excijns an haer houden
zal

Up huyden den XVII^{en} decembris anno LXXII is bijde meeste stemmen van de vroetschap collegialiter vergadert wesende geordonneert, dat die stede die vyer excysen als byerexcijns, wijnexcys, coren excys ende die laken excys nyet veylen noch verpachten, maer bij provisie an haer houden zal ende twee personen ordonneren om die selve excysen te bedienen, mits dat elcke persoon dair voir genieten zal vijff pont groot fjaers ende dair toe exempt wesen van soldaten ende dat die stede altijt bijde tijt off zal mogen.

[in de marge]
dat alle zeevisch
inden offslach moet
comen

Is voirts geordonneert dat nyemant wye hij zij eenyge zeevisch binnen deser stede zal moegen vercoopen voir ende alleer die selve inden offslach geweest zal hebben ende zal een yegelic zijn eygen visch mogen mijnen ende dair mede upte marct sitten om te vercoopen, sonder te mogen met eenyge visch langs die straet te loopen om te vercoopen voir ende alleer die clocke thien geslagen zal wesen. Ende dat die burgers die geen bancken hebben voir an sullen staen ende die vreemde dair an volgen.

Is voirts *Symon Cornelisz. Comans* voir de ettinge vant weytgen up te *Conincxwech* bij de meeste stemmen toegevonden ses gulden.

[49]

[in marge]

beroerende den stadt
boden *extraordinaris* moeyten

Is mede een stede boden voir haer *extraordinaris*
diensten *ende* moyeten toegevonden elcx XXII *gulden*
die twee jaer gedient hebben *ende* (Jan Reyersz.) *die* een jaer
gedient heeft elff *gulden* *ende* dander elff *gulden* Wouter Claesz.

[in de marge]

C^e *penning* acht dagen
in staeten

Up huyden den XX^{en} decembris anno LXXII is bijde
volle stemmen vande vroetschap collegialiter *vergadert*
zijnde die collectatie vande hondersten *penning* overmits
het inconvenient vande knechten *ende* anders acht dagen
in staete gestelt.

Is voirts geconsenteert dat burgermeesteren mijn heer
die lieutenant *Guillaume* Mostaert vijftich *gulden*
geven sullen, die daer van ~~mede~~ den diepers vande vesten
elcx een weynich gheven zal om huerluyden bij provisie
tevreden te stellen.

Is noch geordonneert dat men een *persoon* ordonneren zal
die met tsilver gecomen van de leeninge met een
pinck buyten om nae Dordrecht vaeren zal om tselve
an gelt te wisselen.

Is mede geordonneert dat burgermeesteren mijn heer den
lieutenant *Guillaume* Mostaert noch tzeventich *gulden* geven
sullen tot vervollinge van de vier hondert *gulden*
achtervolgende tscrijven van joncheer *Diedrich* Sonnoy
gouverneur van Enchuysen, Hoorn *ref* mits dat men
tselve den Staeten corten sullen moegen.

[in de marge]

datmen de soldaten zal
opscrijven *ende* den burgers
de geen hebben taxeren

Up huyden den XXIII^{en} decembris *anno* LXXII is bijde
vroetschap eendrachtelicken geordonneert dat men
eerstdaechs omgaen zal *ende* opscrijven alle den
burgeren die soldaten *ende* den gheene die geen soldaten
hebben sal men scatten om daer mede te hulpe te comen
den gheenen die soldaten hebben.

[in de marge]

wat die bedienaers
vande *excysen* genieten
sullen

Is voirts geordonneert dat die twee *personen* die der stede excysen bedienen voir haer moyeten genieten sullen elcx ses pont groot vlaems sjaers ende exemptie van soldaten sonder meer mits dat die stede altijt bijde tijt zal mogen offgaen.

[49v]

[in de marge]
dat men uuyt de stede
an nemen zal II^c off
III^c soldaten

Up huyden den XXIX^{en} *decembris anno LXXII* is eendrachtelic bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende geordonneert, dat men met Joncheer Diedrich Sonnoy handelen zal dat die stede uuytmaken *ende* annemen zal uuyt die burgerye twee hondert dardalff ofte drie hondert soldaten, zo dat best doendelick wesen zal, die welcke uuyt die burgerye betaelt sullen worden zowel weduwen, weesen als andere burgers elcx nae die grootheyt *ende* qualite van zijnen goede w om welcke *personen* te taxeren, tot taxateurs geordonneert zijn Willem Cornelisz. Lakeman, Garbrandt Cornelisz. Comans *ende* Jan Jacobsz. Brouwer *ende* sullen die getaxeerde *penningen* geexecuteert worden mitter daet met toeseyndinge van soldaten *ende* anders naer gelieven van burgermeesteren *ende* zijn tot collecteurs genomineert Jan Cornelisz. Comans *ende* Philips Cornelisz.

[in de marge]
datmen den geenen die
soldaten hebben met
penningen verlichten zal

Is voirts geordonneert datmen den burgers die geen soldaten hebben taxeren sal om zekere *penningen* alle weken op te brengen tot lichtenisse *vande* burgers die te zeer met zoldaten beswaert zijn *ende* zijn daer toe tot collecteurs *ende* taxateurs gestelt Jan Reyersz. Clock *ende* Jan Heynricxsz. lakencooper.

[in de marge]
beroerende transoen

Alsoe die stede nu die principaele excysen an haer is reserverende *ende* daer een verndel jaers rantsoen is gebrekende *ende* te cort comende sulcx dat dat die burgermeesteren *ende* scepenen de *anno LXXI* het rantsoen *vande* excysen verpacht karsmis *anno LXXII* souden behoiren te genieten voir een verndel jaers van (te weten)

excysen die bijder maent ofte daege verpacht worden, is daeromme geordonneert dat die voirgaende burgermeesters ende scepenen het rantsoen genieten sullen nae advenant die excysen het voirleden jaer gegonden hebben.

Is voirts die presentatie off die stede het gescut bijdie van Haerlem gecoft op gelijcke conditien over begeerden te hebben offgeseyt.

Is voirts geordonneert dat men den soldaten die de stede annemen zal, vier sheeren *guldens* op den hant geven zal ende den bevelsluyden ende andere dubbelle soudaniers naer advenant.

[50]

Up huyden den eersten january anno XV^cLXXIII stilo *communi* is bijde vroetschap geordonneert dat Cornelis Janz. vanden Nijenburch, Jacob Dirxsz. ende Phillips Cornelisz. met burgermeesteren gaen sullen aen Joncheer Diedrich Sonnoy ende hem aendien die swaricheyt die daer zoude mogen geschien int incomen van hopman Cappeljou met zijn soldaten ende daeromme *versouken* dat die soldaten buyten mochten blijffven om die burgerie in vreden te houden ende alle verder inconvenienten te eviteren.

[in de marge]
beroerende tboscruyt

Up huyden den III^{en} january anno LXXIII stilo *communi* is bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende eendrachtelick geordonneert dat die stede die vijff hondert pont boscruyt coopen zal in sulcken prijse als die van Hoorn die ander vijff hondert pont gecoft hebben.

[in de marge]
beroerende den ontfanc
vande tresorier

Is mede geordonneert dat zo veel rogs als bijde voirgaende tresorier voir den armeren burgeren gecoft es, oick bijden selven tresorier ontfangen zal worden.

Voirts is geordonneert datmen die burgers wonende over die Geest ende up Ritsevoort te hulp sullen comen met vier *stuvers* sdaechs voir elcke soldaet van hopman Cappeljou.

Voirts dat Jan Jacobsz. brouwer, Willem Cornelisz., lakeman, ende Garbrant Cornelis tauxateurs tot betalinge vande soldaten die de stede annemen zal,

haer tauxatie sullen mogen vergrooten met eenygen
personen die vergeten zijn te taxeren.

[in de marge]
van Cornelis Melisz.

Is mede geordonneert dat also Cornelis Melisz.
noch hem houdende is inde jurisdictie van *Alcmaer*
getaxeert zal worden als andere burgers tot
onderhoud vande soldaten van *Ruychaver ende* oick tot die
betalinge vande soldaten die de stede annemende is.
Is mede bijde meeste stemmen geresolveert dat die
tresoriers bijden *lieutenant* geordonneert blijffven sullen
ende haer offitie bedienen.

[50v]

[in de marge]
dat het overscot vande *tauxatie*
tot lichtenis vande burgers
die soldaten gehad hebben,
comen zal in handen vande
tresorier

Up huyden den XIII^{en} january LXXIII stilo *communi* is bijde
vroetschap collegialiter vergadert zijnde, eendrachtelic
geordonneert, dat die overgescooten penningen vande *tauxatie*
vande burgers die geen soldaten gehad hebben om daer
mede den anderen burgers lichtenisse te doen, bij Jan
Heynricxsz. ende Jan Reyersz. gedaen, comen sullen in handen
van Allert Cornelisz. Schenck, tresorier, om daer off
ontfanck te maken ende weder uuyt te keeren zo hem zal
geordonneert worden.

Voirts worden burgermeesteren geautorizeert tsilver
gecomen vande leeninge an gelt te helpen.

[in de marge]
meester Nannius gecommitteert
te reysen nae Hoorn

Voirts is meester Nannius van Foreest gecommitteert te
reysen nae Hoorn om daer die resolutie in te
brengen upt beschrijven ende propisitie bij die van Hoorn
voort gestelt.

[in de marge]
Phillips Cornelisz. ende Cornelis
Reyersz. gecommitteert
om greynen tot behouff
vande gemeente te
coopen

Voirts zijn tot commissarissen gestelt *Philips Cornelisz. ende Cornelis Reyersz.* om tot Hoorn, Enchuysen, *Medenblick ende* inde andere steden te coopen rog, tarv, mout, garst, haver ende andere greynen om die wederom onder den burgers elcx *zijn* noottruft te distribueren.

Is noch die collectatie *vande C^{en} penning* in state gestelt.

[in de marge]
beroerende die scrijvers
inde poort

Up huyden den XIII^{en} *february* anno LXXIII *stilo communi* is bij de vroetschap collegialiter vergadert *wesende*, geaccordeert dat burgermeesteren mitte scrijvers opte Boom, de gevang *..- ende* Vrieschepoort handelen *ende* haer om vier off vijff stuvers sdaechs zoe tbest doenlyck wesen sal, annemen sullen *ende* indien zij tselve om sulcken prijse niet bedienen willen, haer dienst opseggen *ende* andere in haer plaets annemen.

[in de marge]
vande stede rog

Voirts dat men die rog die de stede noch heeft tot behouff *vande* arme burgers verbacken zal *ende* *vertoenen* om andere rog te copen *ende* sien hoe hem die tijt. begeven willen.

[in de marge]
dat die tauxateurs tot
voldoeninge *vande* schiltalen
vande ongetauxeerden *personen*
een quoyer maken sullen

Voirts is geordonneert dat Bartelmies Symonsz. Cornelis Willemsz. Croon *ende* IJsbrant Allertsz. taxateurs *vande* leeninge *vande* burgers tot voldoeninge *vande* schiltalen *vande* ongetauxeerde *personen* *ende* die zij noch daer toe vinden zullen, *vergeten* te zijn, een quoyer maken sullen om tselve met den vroetschap ter naester vergaderinge te *communiceren*.

[51]

[in de marge]
vande C^e penning
Cornelis Jansz. Steenhuys

Voirts datmen den hondersten penninck op twee termijnen metten eersten collecteren zal *ende* *zijn* tot collecteurs over die landen *ende* moeble goeden gestelt,

Pieter Dirxsz. Schelven *ende* Jan Reyersz. Clock* *ende*
over die huysen, Cornelis Gerritsz. Schilder met
Jan Yffven *ende* Pieter Thijsz.
[in de marge]
vande diepers *vande* vesten

Voirts dat men die requeste bij die van Langedijck
als diepers *vande* vesten beantwoirden zal *ende* dat
burgermeesteren den commissaris omtrent vijftich *gulden* geven
sullen daer mede hij onder zijne naeme den arbeysluyden
een weynich te vreden stellen zal.

[in de marge]
vant casteleynschap

Voirts is Pieter Michielsz. gegont het casteleynschap
van tstadthuys met het boodtambocht *vande* weescamer
ende voirts inder manieren als Dirck Joosten dat lestmael
bewoont heeft, mits dat hij gehouden wert te stellen
suffissante cautie tot genoegen van burgermeesteren.

[in de marge]
beroerende Claes Harexsz.
ende Croon

den vroetschap vertoont zijnde sekere requeste
bij Claes Harxsz. *ende* Cornelis Willemsz. Croon
zijne Exellen^{tie} gepresenteert mitsgaeders die apostille
daer op gestelt geven voir antwoordt dat die
supplianten aen die stede niet geraect en zijn
ten waer saecke zij beweesen uuyt oirsake
vanden geroepen te zijn.

[in de marge]
vande scrijvers inde
poort

Op huyden den XVI^{en} februari LXXIII stilo *communi* is eendrachtelic
bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende
geordonneert dat burgermeesteren die scrijvers inde poirten
punteren sullen vijff stuyvers sdaichs soe voir den voirgaende
dienst die noch onbetaelt es als die zij voirtan doen
sullen *ende* indien zij tselve niet en accepteren, anderen in
haeren plaetse aennemen sullen zoe nae alst doenlijck
wesen zal.

[in de marge]
vande onverpachte
excijsen

Voirts is geordonneert dat men een dach stellen sal *ende*
die onverpachte excijsen op veylen *ende* indien die
selve excijsen niet enough moegen gelden, dat men die

selve noch bij advys vande vroetschap zal ophouden
ende laeten bedienen.

[in de marge]
vande verteerde kosten
van Rijswijck

Voirts is mede gestempt dat die stede betaelen zal
deen helfte vande tsestich gulden bij Rijswijck als
commissaris ende munsterheer int Gulden Hooft verteert
ende bij Maerten Lobbrantsz. betaelt.

[51v]

[in de marge]
een huysgen om cruyt
te leggen

Voirts worden burgermeesteren geauctoriseert te doen
maecken inde hal een bequaeme plaetse om boscruyt
te moegen leggen, daer twee diversche sleutelen off
wesen sullen, deene in handen vande capiteyn vande
oude scutterie ende dandere in handen van capiteyn
vande jonge scutterye

[in de marge]
dat men die stadt sal
fortiffieren

Is voirts eendrachtelyck geresolveert dat men die stadt
salt fortiffieren ende amplieren in sulcker voegen als
tselve bij burgermeesteren off Cornelis Willemz. Croon
geconcipteerts es, mits dat zijne *Fürstliche Genade* soude willen
ordonneren ende belasten den dorpen naest an die stadt
gelegen zoe zijne *Fürstliche Genade* dat goetduncken zal om die
selve fortifficatie te helpen doen elck dorp nae
advenant zijn grootheyt ende dat die huysen de ingehaelt
worden tot die fortifficatie contribuireren sullen nae
advenant zij verbetert sullen wesen ende die
huysen die buyten soudon blijven ende men offbreken
soudon moeten, dat die selve betaelt sullen worden
uuyt die burgerye nae advenant elcx zijn rijcdom,
off nae die huysen sulcx als men tselve bequaemste
sullen bevinden, mits dat men die selve taxeren
sullen nae die waerde van desen tegenwoirdigen
tijt ende dat zij het opstal an hoer behouden sullen,
hyer toe zijn genomineert om dit met die scutterie
te communiceren Cornelis Willemsz. Croon ende Cornelis
Jansz. vanden Nyenburch met een burgermeester die oick
met eenyge capiteyns vande scutterye ende die
lieutenant reysen sullen an Sonoy om hem tselve
concept an te geven ende daer op octroy te versoucken.

[in de marge]
vande witte susters

Op huyden den XXIII^{en} february anno LXXIII stilo *communi*
is bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende
geresolveert, dat men die bagijnen vant Withoff mit
vruntschap sal transporteren ende uuytcoopen mits
haer gevende boven haer jaericxe pentie een redelijcken
penningen soe burgermeesteren dat best connen accorderen ende
dat die stadt die lasten tot haeren nemen zal ende
daer voir met het *voorseide* bagijnhoff haer profijjt doen
ende genieten die renten vant *voirseide* bagijnhoff gecomen
zoe lange die bagijnen int leven wesen sullen ende die
bagijnen overleden zijnde, sullen die renten wederom
comen tot proffijjt van tmannengasthuys.

[52]

[in de marge]
dat die gedeputeerde
an Sonoy reysen sullen

Is mede geordonneert datmen sommige clocken nae
Engelant seynden sal om an gotelingen ende boscruyt te
verruelen.
Is van gelijcken geordonneert dat die gedeputeerden mitten
eersten an Sonoy reysen sullen ende hem aendien tproject
vande fortifficatie vande stede, zo bij Cornelis Willemsz.
Croon als bij de scutterye geconcipieert om bij hem
daer op gedisponeert te worden zo hij ten oirbaer bevinden
zal.

[in de marge]
datmen vande geleende
penningen renten geven zal

Is mede geordonneert dat men die burgers die
leeninge gedaen hebben, renten geven sal die haer
optie hebben sullen off zij loffrenten begeren den penningen
sestien off lijffrenten ten lijffve van een *persoon* den
penninck ses.

[in de marge]
dat men Claes Harcxz.
ende Croon vande haer
kosten contenteren zal,
i (com of us teken?)geconsenteert Claes
Aerianz. ende Aerian
Rippersdochter erffgenamen

Is mede geresolveert dat men Claes Harcxsz. ende
Cornelis Willemsz. Croon contenteren zal vande

deuchdelycke costen bij haer ter cause dat zij voir den Hove van Hollant gedachvaert zijn geweest, gedaen, achtervolgende haer declaratie ende verifficatien.

[in de marge]
gedeputeerde tot
Sonoy te reysen

Up huyden den XXVII^{en} february anno LXXIII stilo *communi* is eendrachtelyck bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende, geordonneert dat Aelbert Cornelisz. burgermeester Cornelis Willemsz. Croon met meester Nannins van Foreest pentionaris ende die lieutenant Guillaume Mostaert reysen sullen met die gedeputeerden vande scutterye an joncheer Diedrich Sonoy ende hem andienen die projecten op die fortifficatie vande stede, gemaict om bij hem daer op gedisponeert te worden, zo ten oirbaer zal bevonden worden mitsgaders oick te solliciteren om te hebben hulpe ende assistentie vande omleggende dorpen tot die *voorseide* fortifficatie.

[in de marge]
dat men den huysman
rog sal laten .olgen

Is mede geordonneert dat men den dorpen leggende omtrent deser stede nyet suspect wesende inde plaetse van garst, rog sullen consenteren uuyr te voeren mits dat zij vertonen sullen attestatie van huerluyder overheyt ende dat zij oick hebben sullen pasport vande secretaris die de selve sal mogen geven in absentie van burgermeesteren ende dit bij provisie.

[in de marge]
beroerende de lieutenant

Is mede geordonneert dat burgermeesteren met alle beleeftheyt handelen sullen met Guillaume Mostaert, liuetenant over Alcmaer ende hem contenteren met de penningen, rustende onder meester Louris lantmeter, gecomen vande fabryck vande Clarissen off anders.

[52v]

[in de marge]
visitatoers vande rekeninge
van Lakeman tesorier

Up huyden den V^{en} maert anno XV^cLXXIII stilo *commini* soe zijn bijde vroetschap collegialiter vergadert weesende geordonneert tot visitateur vande rekeninge van Willem Cornelisz. Lakeman tesorier ~~Philips Jan Jansz.~~ Jan Jansz. Steenhuys ~~Steenhuys~~, Jacob Reyersz. van Waerdendel, Cornelis Willemsz. Coorn, Willem van Rijeswijck, Aerian

Doedesz. ende Pieter Dirksz. van Neck.

[in de marge]

vande collecteurs vande Spaense
soldaten ende tauxateurs
vande sciltalen

Is mede eendrachtelyck geordonneert dat die collecteurs
vande getauxeerde penningen tot die Spaensche soldaten de
onbetaelde penningen tuschen dit ende acht daegen collecteren
sullen mitsgaders oick dat die tauxateurs tot
voldoeninge vande sciltalen die ongetauxeerde ende vergeten
personen noch taxeren ende daer van een quoyer maken
sullen tuschen den *voirseide* tijt up pene datmen tselve
an haer verhalen sullen.

[in de marge]

vande bewaerders van
de excijsen

Is mede geordonneert dat indien Allert Cornelisz.
Schenck ende Eysbrecht Pauw, bewaerders vande
stede excijsen nyet beyde gelijk in *persoone*
int huysgen sitten ende die excijsen upt *voirgaende* loon
bewaeren willen, dat burgermeesteren anderen alsdan
in haeren plaetse stellen sullen moegen.

[in de marge]

taxatuers vande
buyten huysen

Sijn voirts tot tauxateurs upte buyten huysen der
stede van Alcmaer geordonneert, Garbrant Gerritsz.
lakencoper, Jacob Reyersz. over die craen, Cornelis
lantaernmaker ende meester Adriaen Anthonisz. lantmeter.

[in de marge]

fabrycksmeesters tot die
fortifficatie

Sijn oick tot fabrycksmeesters vande fortifficatie deser stede
geordonneert Jan Reyersz. timmerman, Eysbert
Jansz. Pauw, Jacob Jansz. Dremmel, Jan Heynricxsz.
lakecooper, Dirck Jansz. Langedijck ende meester Louris,
lantmeter.

Ende indien eenyge vande *voirseide* tauxateurs ofte fabryc-
meesters onwillich waeren om tselve offitie aentewaerden
salmen in sulcken gevalle haer daer toe constringeren ende
bedwingen met arbitrale correctie ende een amende
van hondert gouden realen tot prouffijt vande stede.

[in de marge]

vande tauxateurs vande buyten

huysen

Op huyden den VI^{en} maert anno XV^cLXXIII stilo *communi* is bijde meeste stemmen vande vroetschap collegialiter vergadert wesende *ende* oic vande capiteyns vande scutterye om alle vredeswille geordonneert dat die vier genomineerde taxa-teurs twee offloten sullen *ende* die twee die gebleven sullen wesen, sullen die buyten huysen taxeren met die twee personen die de buyen poirteren daer toe ordonneren *ende* indien zij niet en

[53]

connen accorderen sullen die twee taxateurs die bij lotinge offgevallen sullen wesen tot haer moegen *versoecken* als over luyden.

[in de marge]

dat men die taxatie
secreet houden sullen

Is mede gestempt dat die taxateurs an wedersyen die taxatie sullen onder haer houden *ende* niet openbaren voir dat hij geobedieert *ende* offgebroken sullen hebben maer geobedieert hebbende sal men haer openinge doen.

[in de marge]

gedeputeerde an Sonoy

Op huyden den IX^{en} marty anno XV^c LXXIII stilo *communi* sijn bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende gecommiteert Aelbert Cornelisz. burgermeester Philips Cornelisz. *ende* meester Nannins van Foreest pentionaris omme te reysen aen joncheer Diedrich Sonoy *ende* hem te remonstreren die conditie *ende* gelegentheyt van deser stede op dat wij hopman Coenert van Stienwijck met zijn soldaten niet gehouden souden wesen in te nemen.

Op huyden den XV^{en} marty LXXIII stilo *communi* is bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende, geordonneert dat burgermeesteren *ende* scepenen met Jacob Dircxz. *ende* Jacob van Waerdendel die scutterie voir haer onbieden *ende* voir oogen houden sullen, die grote excessive costen de deur taffbreken vande gehele voirstede vallen sullen *ende* haar naersticheyt doen om die scutterie te induceren tot inhalinge vant Ritsevoort. Is mede geresolveert dat alsoe die stede eenyge soldaten soude moeten innemen *ende* heur heur gegeven wort wat soldaten zij souden begeren te hebben dat men daer omme solliciteren sal om met onsen eygen vaendel te moegen volstaen.

[in de marge]

dat inne den buyten

poirteren erven inde
(stede) wijsen sullen

Up huyden den XVII^{en} marty LXXIII stilo *communi* soe es bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende eendrachtelyck geresolveert, dat burgemeesteren mitte gerechte den buyten poirteren erven inde stede bewijsen sullen om te moegen timmeren nae gelegentheyte vander saecke ende dat in betalinge ende tot verminderingen van haer huysen ende penningen.

[in de marge]
beroerende Griet Louris

Is mede geordonneert dat men niet die sestien gulden vijff *stuivers* die Griet Lourisdr. vande vischbancken ten achteren es, surcheren zal ende dat die selve den tresorier in rekeninge gepasseert zullen worden.

[53v]

[in de marge]
burgermeesteren geauctori-
zeert twee nieuwe
straeten te maken

Voirts worden burgermeesteren geauctorizeert een camer ofte twee bij tweeshuys op te copen mitgaders een stuck off geheel die boomgaert van meester Louris lantmeter ende oic die tymerage ende boomgaert van meester Gerrit vander Nyenburch ende voirts al tgunst dat zij bevinden sullen noodich te wesen opte breken ende off te keuren tot twee straeten deene ande noortzijde vande Nieuwesloot deurgaende ende dander streckende nae die Conincxwech.

[in de marge]
burgermeesteren geaucto-
rizeert een schoolmeester
aen te nemen

Voirts worden burgermeesters mitte gerechte geauctoriseert een schoolmeester int beneden school aen te nemen ende het verndel jaers gelte te verhoegen ende daer mede den scholmeester te contenteren.

[in de marge]
beroerende den buyten poirteren

die vroetschap gehoirt ende gesien hebbende dese requeste ende tinhouden vandien geven voir antwoirt dat die supplianten haer sullen reguleren nae die keur den XVIIe

deser maent gepubliceert, mits dat haer sal volgen
die puntatie van sekere erven binnen der stede gelijk
met die heure offgelesen ende voirts dat zij haer reguleren
sullen naetaccoort ende ordonnantie bij joncheer Diedrich Sonoy
van wegen zijn *Fürstliche Genade* daer van gemaict actum den XIX^{en} marty
anno XV^c LXXIII stilo *communi*

[in de marge]
beroerdende de buyten
huysen

Alsoe bijde vroetschap verstaen es dat opten XX^{en} deser
maent marty savonts bejide scutterijen op haer doelhuysen
vergaert zijn geweest ten versoucke vande buyten poirters
up sekere requeste haer gepunteert waer op bij de
punten zoe veel daer geweest zijn geresolveert es te
weten bijde oude scutterie dat belangende taffbreken
vande huysen zij tselve refereren ande oevericheyt vander
stede ende bijde jonge scutterie dat die oevericheyt soude
doen offbreken tgeen hen soude gelieven ende betaelen
uuyt den burgerye ende dat men niet offbreken souden,
blijven staen tot pericule vande eygenaers alle tselve
tot believen van zijne *Fürstliche Genade* ende joncheer Diedrich Sonoy
geeft die vroetschap voir resolutie dat zij te vreden
zijn upt believen van zijn *Fürstliche Genade* ende joncheer Diedrich Sonoy
dat men soe veel huysen rontsom sal offbreken als tot
die fortifficatie der *voirseide* stede sal bevonden worden te
behoiren ende die te betaelen achtervolgende dordonnantie bij Sonoy
gemaict ende die verder rest vande huysen te laeten staen
tot peryckel vande eygenaers, protesterende niettemin die
voirseide vroetschap zoe verre die stede deur tdilayeren
vande *supplianten*, middelertijt eenyge incovenient over quaeme
tselve an haer ende haeren goeden te verhaelen, actum den XXI
marty XV^c LXXIII stilo *communi*.

[54]

[in de marge]
gedeputeerde nae
Edam mette water-
lansche steden.

Op huyden den XXIII^{en} marty XV^c LXXIII nae Paesschen is
bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende geordonneert,
dat Cornelis Willemsz. Croon ende Mathijs Reyersz. als
gedeputeerde deser stede met die waterlantsche steden
tot Edam, geroepen van joncheer Diedrich Sonoy, sullen
consenteren inde contributie vande C^c penning tot
toerustinge der oirloeschepen tegens den viant, sonder
dat die waterlantsche steden die selve contributie
sullen in verder consequentie te trecken, mits oick dat
die van Alcaer affslach strecken sal tgene dat zij
vande *voirseide* C^c penning te costen leggen an tleger tot

Egmont ende Heyloe gelegen. Onder expresse protestatie van geen vorder contributie tot den oorloch schepen te doen dan bij advys ende belastinge der Staten dat oick die gedeputeerde vande waterlantsche stede zijne *Fürstliche Genade* onder andere sullen angeven van tvorder onderhoud der voirseide oirlochscheppen en tleger voirnoemd.

[in de marge]

dat men die buyten huysen
betalen sal op thien
mayen

Is mede eendrachtelyck gestempt datmen die buyten huysen die noodich zijn tot fortifficatie deser stede offgebroken te worden, betaelen sal op thien naestcomende mayen daer off nu te may LXXIII d'eerste wesen sal ende datmen die verder rest vande huysen sal laeten staen.

[in de marge]

gedeputeerde aen
zijne *Excellentie* op die
fortifficatie der
stede.

Op huyden den XXV^{en} marty XV^c LXXIII nae Paesschen is eendrachtelyck bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende geordonneert dat er een nae Delft reysen sal om met meester Nannius van Foreest aen zijn *Excellentie* te versoucken dat hem gelieve een commissaris te ordonneren die hem die fortifficatie verstaet om bijden selven eyntelyck geordonneert te worden off tot ampliatio off anders ende oick in wat voegen men die betaelinghe vande huysen, erven ende landen die tot die fortifficatie nodich sullen zijn, betaelen sal ende om den burgers tot die contributie vandien te constringeren ende oick den dorpen te belasten die naest deser stede gelegen sijn om die fortifficatie te helpen doen. Ende oic mede zijne *Excellentie* aen te dienen die prouffijten die de stede deur die ampliatio incomen soude ende is Aelbert Cornelisz. bij de meeste stemmen geeligeert.

[in de marge]

ontlastinge vande bueren
van de Voordam

Is mede geordonneert dat die stede tot haeren laste nemen sal die dardalff hondert gulden bij Aelbert Cornelisz. Comans cum socys als bueren vande Voordam tot behouff vande houten brug aldaer. Verscoten ende op renten gehaelt van jouffrou van Sonnevelt, mitsgaders oick die twee hondert gulden bijden selven buyeren ten sijne als boven van huysittenmeesteren op renten gehaelt.

[in de marge]

van Madder ende Jan
Claesz.

Voirts dat Jacob Jacobsz. Madder ende Jan Claesz. mede .....eren
off boeten gelden sullen nae uuytwijzen die .....

[54v]

[in de marge]
dat men die X *gulden VII stuivers*
bij Ruychaver int Vlies
verteert, betaelen zal.

Op huyden den X^e aprilis anno XV^c LXXIII nae Paesschen
is eendrachtelyck bij de vroetschap collegialiter *vergadert*
wesende geacordeert dat burgermeesteren betaelen sullen
die thien *gulden VII stuivers* bij hopman Ruychaver met *zijn* corsorten
int Gulden Vlies verteert ten tijde dat hij een jongen deur
bevel vande oversten uuyt het leger tot Alcmaer brochte,
die geconfeseert hadde uuyt het Spaensche leger an
etlycke burgers brieven gebrocht te hebben.

[in de marge]
beroerende Aelbert Pietersz.
Hogelant

Voirts zo worden burgermeesteren geauctoriseert Aelbert
Pietersz. Hogelant, eertijts dijcgraeff vande Zijpe te
contenteren van zijn ende zijne heemraden vacaties
gedaen in 't schouwen van een diepte, gelegen buyten ~~inden~~
Zijpdijcke gereserveert zijn vorder actie anden
gecondempneerden vande boeten.

[in de marge]
beroerende den diepers
vande vesten.

Is mede geordonneert dat Evert Jansz. Stuyling
ende Jan Cornelisz. Comans accorderen sullen mitte
annemers vande onbetaelde parcken vant diepen vande
vesten om haer te betaelen op termijnen zoe zij dat
best connen vergelijcken onder expresse *protestatie*
ende onvermindert die stede haer recht ende actie tegens
den ghenen daer zij geraect sullen wesen.

[in de marge]
gecommitteerde nae
Enchuysen.

Sijn voirts Mathijs Reyersz. ende Jan Jansz. Steenhuys
gecommiteert om nae Enchuysen te reysen met die
penningen die de stede opbrengen sal ende oick om die
penningen te ontfangen die een yegelijck daer toe
gewillichlijck geven sal.

[in de marge]
Maerten Jansdochter der
stede vroeuvrou.

van geen schenkagie
te doen

Is mede Maerten Jans, die *dochter* van Krijnmoer
gesteld inde plaetse van haer overleden moeder
op gelijcke conditie ende pentie heeft beloofd die scaemele
vrouwen te helpen zoe wel om niet, als die rijcken om gelt ende
oic geen kinderen te dopen. Actum den 27 april 1573.

Is mede geordonneert dat burgermeesteren geen
schenckagie an eenyge *personen* doen sullen, voir
dat zij tselve den vroetschap begroot aengegeven
ende daer toe haer consent hebben sullen, mits dat
zij oick haer *ordonnantie* tot het zelve consent sullen
refereren.

[in de marge]
om die rekeningen vande
tresorier te sluyten

Voirts is geordonneert als dat die visitatoers vande
rekeningen van Willem Cornelisz. Lakeman tresorier
de anno LXXI sluyten, teykenen ende lauderen sullen, alsoe
die selve visitatoers haer rapport van alle haer
waricheyden ende anders gedaen hebben.

[55]

[in de marge]
beroerende Pieter Baerntsz.
ende boomslyuter

Up huyden den XII aprilis LXXIII soe is eendrachtelyck bijde
vroetschap geordonneert dat die stede voir dese tijt het
vullis aen haer nemen zal ende Pieter Baerntsz. daer
van ontlasten, die welcke noch zijn offitie upte voirgaende
voet bedienen zal vant boomslyuten, die privaten te
reynygen ende anders.

[in de marge]
dat men die oude scutterys
onkosten betaelen zal

Up huyden den XXII^{en} aprilis LXXIII soe is bijde vroetscap
collegialiter vergadert zijnde geordonneert dat die
stede betaelen zal voir dese reyse die XV gulden XIII halve stuiver van
onkosten bijde oude scutterie gedaen, mits dat zij haer
voirtaen reguleren sullen nae uuytwijzen die caert
ende tot desen tijt toe geen geniet hebben vande prouffijten
vande caert maer dat die selve caert na St. Joris
sal ingaen.

[in de marge]
om met Lenert te handelen

dat men met die *executie*
van Cornelis Jansz.
Rensgen surceren zal

Voirts is geordonneert dat burgermeesteren handelen sullen
mit Lenert Doelknecht upt believen vande vroetschap
ende daer van heur rapport doen die selve vroetschap.
Is mede geordonneert dat die tresorier surceren zal
mit dexecutie vant offbreck van tcamertgen inde coeltuyn
bij Cornelis Jansz. Rensgen gecoft.

[in de marge]
dat men den conventen
behouden zal tot
behouff vande offgebroken
huysen

Up huyden den V^{en} may LXXIII is bijde vroetschap eendrachtelyck
geordonneert dat burgermeesteren die conventen behouden
sullen tot behouff vande gheenens die offgebroken sullen worden
om met haer te handelen in huyer waer zoe goet
bevonden zal worden.

[in de marge]
tauxateurs tot die
deurgedolven landen

Up huyden den XI^{en} may LXXIII sijn bijde vroetschap geordon-
neert tot tauxateurs vande landen die de stede behoeven
zal tot die nieuwe wallen ende grachten der stede, Aelbert
Nannen, Pieter Reyers ende Aelbert Jacobsz. Capelman.

[in de marge]
tauxateurs tot het
weeck gelt

Sijn mede geordonneert tot tauxateurs om die rijcxste
burgers up weeck gelt te stellen ende dat den vroetschap
wederom aen te geven, Pieter Jorisz. ende Cornelis Claesz. Druyff.

[in de marge]
beroerende die lijnbanen

Up huyden den XXVI may anno LXXIII soe is bijde
vroetschap collegialiter vergadert wesende, geaccordeert
als dat men die lijnbane plaetse geven zal buyten der stede
daer die lijnbanen nu ter tijt westwaerts aen ende dat
burgermeesteren die landen daer naest an gelegen tot haer nemen
sullen tot seggen van goede mannen ende den lijndrayers die

geven inde plaetse van haer affgedolven erven mits dat zij haer hutgens stellen sullen int west ende van geen steen sullen moegen maken dan alleenlick van hout ende dat die selve hutgens ende bomen tot goetduncken vande stede in tijden van noot offgebroken sullen worden sonder wederseggen off haer daer voir eenich *verset* te doen.

[55v]

[in de marge]
dat die Heyloe rcf
mede wat toegevoecht
zal worden inde
fortifficatie

Is voirts geordonneert datmen die van Heyloe, Limmen, Egmont, Uuytgeest ende Castricom mede toevoegen zal XII off XIII reden inde nieuwe stede grachten ende wallen om daer van die betalinge te doen.

Is mede geordonneert dat een yegelyck ter naester *vergaderinge* zijn brieffgen boven brengen zal om ses visitatoers te *nomeneren* tot die rekeningen van Allert Cornelisz. Schenck tresorier.

[in de marge]
visitatoers tot die
rekeningen van Schenck,
Claes Harcxsz. cum *sociis*
heeft ande vroetschap
versocht geprocedeert te
werden tot visitatie
vande rekeningen vande
Schenck off bij faute

Up huyden den XXIX^{en} may anno XV^CLXXIII soe zijn geordonneert tot visitateurs vande rekeningen van Allert Cornelisz. Scenck tresorier mitsgaders vande fabryck, Jan Jacobsz. Brouwer, Mathijs Reyersz., Harck Jansz., ~~Cornelis Willemsz. Croon, Jacob Jacobsz. Madder, Willem van Ryetwijk, Jan Jansz. Steenhuys~~ IJsbrant Allertsz. ~~ende~~ Jacob Dirxsz. ende Ghijsbrecht Jansz. Pauw vanden gepretenteert van interesten. *actum* den 9 january 73.

[in de marge]
Heylman een bede
gegunt

Is mede geaccordeert dat Jacob Heylman een bede hebben zal deur die stede om zijn rantsoen ten recouvreren

[in de marge]
beroerende het loot
vande abdie

Is mede geordonneert dat men het loot gecommen vande abdie *vercopen* zal ende die *penningen* employeren tot fortifficatie vande stede alsoe joncheer Charles de Boisot tot dien eynde die stede tselve loot gesconcke heeft.

[in de marge]
approbatie vande *tauxatie*
van Claes Almersz.
cum *sociis* huys

Up huyden den XX^{en} juny anno XV^CLXXIII soe bijde vroetscap collegialiter vergadert wesende geavoueert die *tauxatie* bij IJsbrant Allertsz. ende *meester* Adriaen Anthonisz. lantmeter gedaen vant achterhuys van Claes Almersz., tvoorhuys van Pieter Theusz. ende thuys upt nieuwelant van Jan Jansz. tot ampliatie vande *grachten* anno LXXII offgebroken.

Voirts is het versoeck ontseyt van hopman Ruychaver beroerende dat die stede een vaentgen knechten inne zoude nemen.

Dat voirts burger*meesteren* handelen sullen mitte pachters vande *wage* ende oick den offslach upt believen vande vroetschap.

[in de marge]
dat die stede den moers
vant pesthuys voldoen
zal haer *verleyde penningen*

Voorts dat die stede betalen zal die *costen* bijde moers vant pesthuys gedaen ende *verscoten* boven haer renten ende incomen tot onderhoudinge van etlicke siecke soldaten.

[in de marge]
Sonneberch gegont
vrijdom van excys
upten 9 january 73 stilo *communi*
es Sonnenberch dese vrijheyt
gecontinueert tot werseggen vande vroetschap

Is mede Sonneberch bailliu van Bergen ende Brederode gegont vrijdom van excys tot wederseggen vande vroetscap zoe lange hij tot Alcmaer residerende ende zijn vierschaer houdende es.

[in de marge]
beroerende die onverpachte
excysen

Is mede geordonneert dat die stede alsnoch die onverpachte excysen aen haer behouden ende laeten bedienen zal voir dit ancomende half jaere tot karmisse toe.

---

[56]

[in de marge]
beroerende off daer yemant
bij de wacht ter
neder geleyt worde

Is mede geordonneert dat, indien yemant die wacht *fortselick*
turbeerde bij daege off bij nachte, met woorden ofte
met wercken, dat die wacht den selven sullen leveren in
handen van burgermeesteren ende off dat yemant geweldelicken
wilden wederstaen ende daer over bij die wacht yemant
ter needer geleyt worde (dat Godt *verhoeden* wil)
tselfe zal dit stadt voorstaen ende uuytrechten.

[in de marge]
dat men Cornelisgen van
haer interest zal
contenteren

Voirts datmen Cornelisgen Jansdr. in *Sinte Huybert* zal
tot goede mannen seggen contenteren vant interest
bij haer geleden vant upwerpen vande aerde up taevisen
weytgen int diepen vande vesten anno LXXII gedaen.

[in de marge]
dat men die wallen ende
grachten voirts *vervolgende*
besteden zal

Is voirts mede geaccordeert datmen die nieuwe wallen
ende grachten voirts *vervolgende* besteden zal tot voirbij die
soutketen om die stadt alsoe te verhelen.

[in de marge]
beroerende die waege

Up huyden den XXIX^{en} juny XV^c LXXIII soe is bij de vroetscap,
collegialiter vergadert wesende, geavoueert het accoort
bij burgermeesteren gemaict beroerende Maerten Pauwelsz.
ende Aerian Reyersz. waechmeesters, als dat zij die waeche
in pachte hebben zullen den tijt van vier jaeren achter
een volgende sjaers om duysent XLV *gulden* ingaende den XVI
july LXXIII achtervolgende die voirstaende verpachtinge.

[in de marge]
Jacob Dircxsz. gecommiteerde tot Hoorn
Is voirts Jacob Diricxsz. gecommiteert om te reysen
nae Hoorn ende aldaer te blijven ende te handelen vande

saecken tgemeen lant aengaende achtervolgende tversoeck
vande Staten van Noorthollant.

[in de marge]
beroerende tbeneden school

Is mede geaccordeert datmen
voir schoolmeester int beneden school annemen zal voir XII pont
groot vlaems sjaers te wederseggen vande stede mits
dat men tverndel jaers gelt tot drie stuvers stellen
zal daer van hij die helft genieten zal ingaende Jacobi

[in de marge]
Claes Harcxsz. ende meester
Nannius gecommitteert
te reysen aen zijn
excellentie

Is mede geordonneert dat Claes Harcxsz. burgermeester
met meester Nannius van Foreest reysen sullen aen dexcellentie
om te solliciteren beroerende die betalinge vande dorpen
tot fortificatie vande stede ende andere saecken die
stadt aengaende.

[in de marge]
visitatoers vande rekeninge
van Maerten Ruychaver

Sijn mede Steenhuys ende Waerdendel geordonneert tot
visitatoers vande ~~oirloge van zijn~~ ontfanck ende uuytgave
van Maerten Ruychaver tresorier vande oirloge achtervolgende
dordonnantie vande Staten van Noorthollant.

[in de marge]
beroerende Jan Bartelmies

Is mede eendrachtelick geordonneert dat men Jan Bartelmiesz.
betaelen zal die renten van desen voirdeden jaere ende dat
die stede die hoofd penningen upbrengen zal met die verlopen
renten vandien sonder eenyge exceptie te may naestcomende.
Up ten II^{en} july anno XV^c LXXIII is bij de vroetschap geconsenteert
dat die stede die geleverde penningen van Jan Bartelmiesz. zal
houden op lijffrenten ten lijve van een persoon den penningen ses, mits
dat die stede de selve lijffrenten tot haeren gelieven zal mogen
lossen.

[56v]

[in de marge]
beroerende Jacob Dircxsz.

Voirts is bij de meeste stemminge vande vroetschap geor-
donneert datmen Jacob Dircxsz. achtervolgende die voirgaende

stemminge, belasten zal te vaeren nae Hoorn, op pene van een pont vlaems alle daegen te verbeuren, indien hij morgen voir die middach aldaer niet en vaert van drie daegen tot drie daegen te executeren.

[in de marge]
beroerende die boomen ende wallen

Voirts dat men achtervolgende het scrijven van zijne Fürstliche Genade die boomen ende wallen doen affhouwen ende effenen zal, beginnende vande Achtermeer, de noort zijde van Haycken laentgen, deurgaende voir bij over die Geest ende Quaeckelbrug toe, ende dat men met het offbreken vande huysen surcheren ende tselve zijne Fürstliche Genade aendienzen zal.

[in de marge]
gecommitteerde aen
dexcellentie

Up huyden den XI july anno LXXIII, soe zijn bij de vroetschap gecommitteert Claes Harcxsz. burgermeester ende Philips Cornelisz. om te reysen aen zijne Fürstliche Genade, beroerende die commissie van joncheer Jacob Cabbellou, om hem met zijn soldaten in te nemen ende oick om andere notelicke saecken die stede aengaende.

Is Mathijs Reyersz. geordonneert om Jacob Dircxsz. tot Horen te verlichten ende sullen mencander van XIII daegen tot XIII daegen verposen.

[in de marge]
dat men die burgers zal
doen voirsien van rog

Wort geconsenteert het versoeck van joncheer Philips vander Aa beroerende dat men den burgers zal doen voirsien van rog.

[in de marge]
Waerdendel adjunct
van burgermeesteren

Up huyden den XII july LXXIII es Jacob Reyersz. Waerdendel geordonneert tot adjunct bij burgermeesteren geduerende dabsentie van Claes Haricxsz.

[in de marge]
geordonneerde tot die
burgers op rog te
setten

Sijn voirts geordonneert tot tauxateurs om die burgers up rog te setten tot versekertheyt vande stede, Garbrant Gerritsz., Evert Jansz. Stuyling ende Cornelis Garbrantsz. Ruych

[in de marge]
beroerende den omslach

Up huyden den V^{en} augusti LXXIII is bij de vroetschap geresolveert upt scrijven van Jacob Dircxsz. vanwegen die Staten van Noorthollant beroerende in wat manieren men den omslach maken zal, datmen die selve doen sal up die schiltalen ende dat een yegelick genieten zal zijn gratie.
Sijn Cornelis Claesz . Druyff ende Thoenis Heertgesz. geordonneert om tgelt te ontfangen van de burgerie die vande stede rogge begeren te copen.
Up huyden den VI^{en} septembris LXXIII soe zijn tot mede burgermeesteren gecoren Philips Cornelisz. ende Jan van Foreest.

[57]   losse vellen

Up huyden den II^{en} july anno XV^CLXXIII is tusschen die burgermeesteren deser stede van Alcmaer ende Allert Outgersz., Jacob Dircxsz. ende Jacob Claesz., gedeputeerden van Akersloot, ~~veraeerdeert~~ upten contributie vande fortificatie der voirseide stede veraccordeert dat den selven van Akersloot hun quote ende contributie sullen opbrengen up conditie hun die naemaels gerestitueerden ~~werden~~ indien zulcx bij zijne Fürtsliche Genade werde ~~geexecuteert~~ geordonneert. actum ten daege ende jaere voirseid. In kennisse van mij der stede van Alcmaer secretaris

L. Coren secretaris

gelijke acte gedaen die van
Uuytgeest den VI july 73

die van Crommenierdijck hebben belooft heur quote portie vande fortificatie up te brengen up drie naest comende ~~daegen~~ dondersdaegen naestcomende telcken die derde paert. Actum up burgermeesteren camer den V^{en} july anno XV^CLXXIII. In kennisse van mij

L. Coren secretaris

---

[57]   los vel

Sonnenberch heeft hem starck gemaict voir
Jan Willemsz. van Schorel als dat dye –gedeputeerde- van Schorel ~~he.f~~ –gedeputeerde- hier **comperen** zullen tuschen dit ende een

saterdach actum de IIe july LXXIII, in kennisse van mij

L. Coren secretaris

---

[57]

[in de marge]

dit *artikel* gealtereert
ende dat hij die bancken
voir die bancken gelooft
betalingen daer van doen
up den XXII *decembris* LXXIII
Vrerick *Willemsz.* den
offslach gegunt met
visch bancken

hetwelck upten 5^{en}
decembris 73 bij de
vroetschap geaccordeert
ende bij de Vrerick
Willemsz. geaccepteert
es.

ende es bevoirwaert dat hij den offslach sal bedienen *jaers* om XXX½ *gulden*
zal *verpachten* tot prouffijt *vande* stadt mits dat hij voir die *penningen*
gelooft staen sal ende burgermeesteren ofte den tresirier *allen* halve jaer.
Up huyden den VI^{en} *octobris* LXXIII is bij de vroetschap collegia-
liter vergadert *wesende*, geconsenteert dat Vrerick Willems-
z. den offslach *vande* visch mit die zeevischbancken, meervisshvloten
ende het huysgen een jaer lanck bedienen zal van die *somme*
van III^eXXV *gulden*, ingaende ter karmisse naestcomende LXXIII mits
dat hij acht daegen zijn beraet zal hebben om an off off te seggen,
ende zal bij provisie den offslach bedienen in der voegen, als
Arian Fransz. die bedient heeft tot karsmisse naestcomende.

[in de marge]

gedeputeerde aen
dexcellentie

Sijn Claes Harcxsz. ende *Philips* Cornelisz. gedeputeert om
aen *dexcellentie* te reysen ende sekere articulen bij geschrifte gestelt
te solliciteren.

[in de marge]

gedeputeerde an Sonoy

Sijn mede Jacob Reyersz. van Waerdendel ende *meester* Nannius
van Foreest, pentionaris, gedeputeert om an Sonoy te
solliciteren lichtenisse *vande* soldaten versien te werden met
munitie van oirloge ende restitutie van tinnen gelt in
nootsaecke bijde stede geslaegen.

[in de marge]
beroerende den absenten
ten tijde vant beleg
die vroetschap *verstaet*
dat die getauxeerde *personen*
moeten namptizeren alleer
zij in rechte ontfangen
mogen werden. acten den
V may LXXIII

Is geordonneert up den gheenen die uuyt ~~zijn~~ die stede zijn
geweest int beleg, dat Willem van Ryetwijck ende
IJsbrant Allertsz. met die vier capiteynen *vande* scutterie
te handelen sullen met die *voirseide* absenten, beroerende
haer absentie ende dat ~~upt~~ ~~believen~~ ~~vande~~ ~~vroetschap~~
achtervolgende die stipulatie ende *ordonnantie* ende dat tselve bij haer
geordonneert effect zal sorteren dan die hem verder bij recht wil
beclagen, zal tselve mogen doen.

[in de marge]
vanden burgers die uuyt
reysen

Is mede geordonneert dat die burgeren die uuyt die
stede begeren sullen te reysen, dat die selve sullen
mogen uuytreysen onder stipulatie binnen drie daegen
weder te comen off cautie te stellen om die soldaten te
onderhouden off te namptizeren *achtervolgende* die *voirgaende*
ordonnantie van date den lesten july LXXIII.

[in de marge]
beroerende tgelt van
Aeff Jan Doessen

Dat die stede die *penningen* bij Aeff Jan Doessen bevonden
bij provisie zal antasten tot voldoeninge van etlick
geslaegen tinnen gelt ende in offcortinge *vanden executie* mits *vanden*
reste renten gevende, tzij lijffrenten off lossrenten tot gelieven
vanden erffgenaemen.

[in marge]
beroerende die meel
molen

Up huyden den XII^{en} octobris LXXIII is bij de vroeschap geor-
donneert dat men die meel molen buyten die Vriesche poort
sullen binnen Alcmaer stellen up een bequaeme plaetse, die
burgermeesteren sullen bevinden alder bequaemste ende dat
burgermeesteren met die molenaer sullen accorderen soe zij
best sullen connen.

Is Jacob Dircxsz. geordonneert adjunct bij burgermeesteren
tot dat Aelbert Cornelisz. off Claes Harcxsz. thuyt
comen sullen.

[57-v]

[in de marge]
gecommitteerde om tinnen
gelt te wisselen

Sijn voirts Mathijs Reyersz. ende Symon Cornelisz.
Comans gecommiteert om tinnen gelt vande soldaten
te wisselen, beginnende vande soldaten van Jan Claesz. Spiegel.

[in de marge]
dat men die lege schepen
in die oude vesten sullen
brengen

Voirts dat men die lege schepen int Dronckenoort ende
Lutoudorp leggende, sullen in die oude vesten laeten
brengen ende dat men die gaeten sullen diepen ende wijden
om die schepen daer te mogen brengen.

[in de marge]
dat die vroetschap die
wacht zal hebben upte
boom ende an de poort
ende die schepenen die
billetten expedieren

Is mede geordonneert dat alle daege een vande vroetschap
sal die wacht houden opte boom ende een inde Vriesche
Poort ende een vande schepenen sullen upt stadthuys comen
om die billetten te expedieren mits dat zij vande
nachtwacht exempt sullen wesen.

[in de marge]
beroerende de meelmolens
is veraccordeert den mole-
naers voir heur molen-
werff tsestich voeten
streckende zuyt ende noo[r]t
ende hondert voeten
oost ende west bedraghende
tzaemen twee s.....
een verndel off
XVL roeden

Up huyden den XIII octobris LXXIII is bijde vroetschap
collegialiter vergadert wesende, geordonneert dat die stede
den molenaers sal laeten volgen erff voir haer molens
ende huysen mitsgaders die steen om die voeting te maken
sonder daer voir iet te betalen, ende die materie om haer
molen werff te hogen sullen zij mogen halen vant lant

buyten die stede an die nieuwe vesten dat burgermeesteren haer wijsen sullen, welverstaende indien die molens in andere plaetsen getransporteert off offgebroken worden, dat die erffven alsdan wederom an die stede sullen vervallen ende sullen van haer loon genieten van een sac rog een stuver ende van een sac tarv seven oertgens off sulcx, als burgermeesteren sullen met haer *veraccorderen*.

Datmen geen garst bijde last noch bijde sac sullen laeten uuyt die stede voeren.

[in de marge]
beroerende twerck vande
Vriesche Poort

Up huyden XVI octobris LXXIII is bij de vroetschap tot drie off vier daegen het werck bijde Vriesche Poort in staete gestelt.

[in de marge]
beroerende die molens

Sijn mede gecommiteert Jacob Dirxsz. ende Jacob Reyersz. van Waerdendel met burgermeesteren om met die molenaers te *veraccorderen* beroerende tsetten vande molens ende andere saecken die stadt aengaende.

Is voirts geordonneert dat men die goeden van Cornelis van Veen niet sullen laeten uuyt die stadt voeren voir dat hij met burgermeesteren vande *executie* veraccordeert zal wesen.

Dat men voirtaen die van Westzanen, Crommenie noch Crommenierdijck niet en sullen laeten binnen die stede comen, noch oic die van Heiloe, Bergen, Coedijck ende andere dorpen daer die viant geweest heeft sonder te *vertonen* attestatie, waer zij laeste haer *residentie* gehouden hebben.

[58]

Up huyden den XIX octobris LXXIII is bij de vroetschap geordonneert datmen *meester* Nannius van Foreest een missive scrijven zal, dat hij bijde Staten blijven ende vande gemene saecke handelen zal totdat Claes Harxsz. ende *Philips* Cornelisz. thuys comen sullen

[in de marge]
beroerende die molens

Is voirts geconsenteert dat die molenaers die molens inde stadt willen setten, sullen mogen ontfangen een braspenning vande sackerog seven oortgens van een sac tarw ende dat zij die aerde vande oude vesten sullen mogen halen om haer molenwerff te maken

zoe burgermeesteren anders niet met haer cunnen
veraccorderen ende die steen tot die voeting daer burgemeesteren
haer sullen wijsen.

Up huyden den XXI octobris LXXIII is bijde vroetschap
geconsenteert dat men een omlaech doen om etlicke
rog te vercopen die inde stede blijven zal om den
coopman zo te vreden te stellen ende onvermindert der
stede recht tegens den Staten dat men vervolgen zal.

Is mede Mathijs Reyersz. gecommitteert om tot Horen
met die Staten vande gemeene saecke te tracteren.

[in de marge]
wat omslach die
vroetschap bequaemste
vint

Up huyden den XXIII octobris LXXIII is bijde gemeene
vroetschap geordonneert ende goet gevonden dat voir
resolutie bijden Staten sal inbrengen, dat die vroetschap
alder bequaemste bevint den omslach te geschiene upten
thienden penning ende dat nae advenant die huyere
van dit lopende jaer van LXXIII.

Is voirts geordonneert dat men die soldaten die
vertrecken willen haer tinnen gelt sullen wisselen
met tgelt bij Mathijs Reyersz. overgebracht.

Zijn voirts geordonneert tot adjuncten bij burgermeesteren
Cornelis Willemsz. Croon ende IJsbrant Allertsz.

[in de marge]
datmen geen meer
broot zal uuytdeylen

Up huyden den XXVI octobris LXXIII is bijde vroetschap geordonneert
dat men voirtaen geen meer broot zal uuytdeylen laeten an
eenyge personen, maer datmen het gebacken broot ende die gemalen
rogge zal bijde uuytdeylers ande binnen poorteren doen vercopen
elcke broot voir vier stuvers.

[in de marge]
vande coopman vande rogge

Is voirts geresolveert datmen den coopman vande rogge resterende,
noch omtrent negen hondert tachtich gulden bidden zal om noch
omtrent een maent dach ende dat Aelbert Cornelisz. ende Jan
van Foreest burgermeesteren haer eygen schult daer off maken
sullen ende die vroetschap belooft mits desen haer daer
van te garanderen ende indempneren.

Datmen Lambert Jansz. up rekeninge geven zal hondert gulden

vant gelt bij Mathijs Reyersz. angebrocht, om die arbeyders
vant bolwerck bijde Vrieschepoirt int werck te houden.

[58v]

[in de marge]
in state gestelt om
ordene die vroetschap
daer toe moverende
Jan Steenhuys binnen
Alcmaer te comen.

Up huyden den VIII^{en} novembris anno XV^C LXXIII is bijde
vroetschap collegialiter *vergadert* wesende geordonneert
datmen Jan Jansz. Steenhuys insinueren zal dat hij
binnen XIII daegen weder om binnen der stede zal
comen up te *verbeurte* vant vierdepaert van zijn
goet achtervolgende die keur daer van zijnde.

[in de marge]
beroerende de rogge

Is mede geordonneert dat men tot twintich lasten
rog toe zal doen backen voir die schamele poirters
die voir elcke broot betalen sullen vier stuvers
ende dat die *penningen* daer van comende Syvert van
Boeckholt toegeseyt sullen worden om hem alle
weken dardalff hondert gulden daer van te betalen
achtervolgende zekere besegeltheyt bij burgermeesteren
daer van bij consent vande vroetschap gepasseert

[in de marge]
Quartiermeesters

Sijn mede tot quartiermeesters geordonneert om
die soldaten te **foreren** Thoenis Heertgesz. ende (**betekenis?? foureren?**)
Thijs Cornelisz. mits dat zij vrij sullen vande soldaten.

[in de marge]
vande vroetschap geliende
penningen

Voirts dat die vroetschap van haer geliende *penningen*
tot die XXV^C gulden geleent, gerembourseert zal
worden vant silver gecomen vande capelle van
Egmont.

[in de marge]
vande boden

Dat burgermeesteren met den stadtboden handelen sullen
van haer extraordinaris moeyten upt believen vande
vroetschap.

Dat burgermeesteren bij advys vande commissarissen Sonneberch
voir zijn gouvernement een gratuyteyt sullen toevinden
tot laste van tgemeen lant

[in de marge]

beroerende Hans Colderman

Up huyden den XXIII novembris LXXIII is bijde vroetschap
collegialiter vergadert wesende geresolveert datmen
Hans Colderman zal aanbieden donfange bij meester Gerrit
van de Nijenburch, f g laestmael gehad mits hier
nemende zijn residentie achtervolgende die resolutie vande
gemeene Staten van Hollant daer op genomen. Ende
ingevalle hij upterdaet tselve niet wil accepteren
dat men hem deportere van zijn ontfanck *voirseid* onder
behoirlicke protestatie van tgene hij ontfangen
heeft mitsgaders dat hij hem niet verder onderstae
eenyge restanten sorterende onder trentmeesterschap van
meester Geraert *voirseid* te ontfangen alsoe die vroetschap
van advys es alsdan een ander rentmeester op zijn plaetse
te stellen, twelck de *voirseide* Colderman gerefuseert heeft.

-----
[59]

[in de marge]

beroerende die soldaten
inde stat te blijven
ende hoe veel

Is oick bijde vroetschap geresolveert datmen inde stadt Alc-
naer volgende tbevel zijnder *Excellentie* den commissarissen tegen lb ponden?
gedaen zal leggen twee vaentgens knechten, elck vaentge
van anderhalff hondert hoofden meer niet, ende dat tot
preservatie der stadt ende burgeren, alsoe anders die burgers
wel haest oirsaecke nemen souden om te verlopen als zij
boven synder *Prinselycke Excellentie* wille belast worden met
soldaten twelck die commissarissen geconsenteert hebben
te achtervolgen, mits hier off hebbende acte.

[in de marge]

gecommiteerde tot der
fugitiven goeden

Sijn voirts Jacob Aelbertsz. Hogelant ende Jan Jacobsz.
Boerman gecommitteert omme der fugitiven ende voirvluchtige
personen goeden te inventorieren ende die huysen bij provisie
te verhuyeren.

[in de marge]

te versoecken uuytstellinge
vande custingen te betalen

Up huyden den XXVII^{en} novembris XV^C LXXIII is eendrachtelick bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende geresolveert dat men van wegen die stede aen zijne *Prinselycke Excellentie* versoecken zal te hebben *prolongatie* van een jaer van die custingen vande landen ende huysen tot fortifficatie der stede nootelick op gecoft, te betalen mits dat men den ghenen die haer huysen opgecoft zijn, zal **pun(c))teren** erven te geven binnen der stede in *verminderinge* van haer custingen tot *verclaringe* van arbiters.

[in de marge]
gecommitteerde aen
zijne *Prinselycke Excellentie*

Sijn Philips Cornelisz. ende meester Nannius pentionaris gecommitteert omme met die electie aen zijne *Prinselycke Excellentie* te reysen mitsgaders om te solliciteren zekere saecken die stadt aengaende.

[in de marge]
van Claes Michielsz.
Up huyden den XXVIII^{en} novembris anno XV^C LXXIII is bij de vroetschap geordonneert dat men Claes Michielsz. tot schoolmeester int beneden school annemen ende met hem veraccorderen zal zoe dat best doenlick wesen zal.
Is meester Jacob van Foreest voir zijn curen an de soldaten int beleg ende daer nae gedaen toegevonden XII gulden.

[in de marge]
vande buytenste palen

Up huyden den X^{en} decembris XV^C LXXIII is eendrachtelick bij de vroetschap geresolveert dat alsoe die buytenste palen buyten die resolutie vande vroetschap uuytgetrocken zijn zoe *persisteert* die vroetschap bij haer voirgaende resolutie ende en consenteert niet dat burgermeesteren daer van eenyge betalingen doen sullen.

[in de marge]
gecommiteerde tot
Horen

Sijn gecommitteert om tot Horen bijde Staten te reysen Mathijs Reyersz. ende Jacob van Waerdendel.

[59v]

[in de marge]
beroerende trentmeesterschap
vant noorder quartier

Voirts is geresolveert datmen *persisteren* zal bijde

notulen tot Haerlem bijde gemeene Staten gehouden,
beroerende trentmeesterschap van t noorder quartier dair
inne Dirck van Teylingen nu gestelt es, mits dat
men **pun(c)teren** zal, dat die selve rentmeester alle weken
zal openinge doen van zijn ontfanck ende dat
die penningen tot die gemene saecke geemployeert
sullen worden zoe tot leeninge vanden soldaten
binnen Alcaer leggende als anders.

[in de marge]
beroerende t gelt van Jan
van Foreest te lichten

Is mede eendrachtelick geresolveert datmen die
penningen onder Jan van Foreest berustende, gecomen
vande broden, lichten sal omme die leninge vande
soldaten daer mede te doen, mits dat die
vroetschap haer verbint indien die mannen vande
rogge die penningen ontbode die selve upte brengen.

[in de marge]
quartiermeesters
Up huyden den XIX decembris LXXIII soe sijn bijde
vroetschap tot quartiermeesters geordonneert over
tvaendel van Cabbelliau, Dirck Fransz., glaesemaker
ende Aerian Jansz., schoenmaker.

[in de marge]
van meester Claes int
beneden school

Is voirts bijde meeste stemmen vande vroetschap geordon-
neert dat men meester Claes, schoolmeester int beneden schol,
sal aennemen tot may toe om CXXX gulden tsjaers,
mits dat die ondermeester tot zijnen laste sal wesen
ende dat deen den anderen een maent te voren waer-
schouwen sal mogen up seggen, zoe wel die stede
ende meester Claes.

[in de marge]
Jan Dircxsz. substituyt,
gecommitteert die servycen
ende der absenten penningen te
innen

Is mede Jan Dircxsz., substituyt vande scout, gecommitteert
om te recouvreren die servycen bij burgermeesteren upte
lege huysen verscoten, mitsgaders die penningen die den
absenten personen bijde gecommitteerde vande vroetschap
ende capiteynen vande scutterie overgevonden worden,
mits daer van genietende alsulcken redelicken penningen
als burgermeesteren met hem sullen veraccorderen.

[in de marge]
dat burgermeesteren sullen
handelen metten man
die een meelmolen wil
stellen

Dat burgermeesteren sullen mogen *veraccorderen* met den
molenaer die zijn molen begeert te setten achter
die Minnebroers kerck up Heynrick Mollers erff,
zoe ~~nae~~ zij best sullen moegen.

[in de marge]
vande Minnebroers kerck
aff te breken

Is mede geresolveert dat burgermeesteren die Minne-
broers kerck sullen moegen besteden aff te breken.

[60]

[in de marge]
beroerende de excijsen

Op huyden den XXII^{en} decembris anno LXXIII is bijde vroetscap
collegialiter vergadert wesende geresolveert dat die
stede aen haer sal behouden die wijn excys, de bier
excijs, de coren excijs ende laken excijs, ende dat men
daer toe sal *committeren* twee goede mannen om die
selve te bewaeren mits haer van haer moeyten conten-
terende sonder dat *zijlieden* sullen genieten exemptie van
soldaten.

[in de marge]
dat niemant vrij
van excijs wesen zal

Is voirts geordonneert dat van nu voirtaen niemant
zal genieten vrijdom van excijsen niettegenstaende
zijluyden in voirleden tijden vrij zijn geweest.

[in de marge]
van Mary inde
Doelen

Is voirts Mary in die Doelen voir heur extraordinaris
lopen *ende* draven voir die scutterie mede toegevoecht
XXIII gulden, gelijk Lenert dander doelknecht gehadt
heeft.

[in de marge]
vande vier boden

Is voirts de vier stede boden voir haer extraordinaris
lopen ende draven toegevonden elcx XX *gulden* met

quytstellen van twee jaer pacht die zij den theyli-
gegeesthuys ten achteren waeren.

[in de marge]
gecomitteerde aen
zijne *Fürstliche Gnaden*

Op huyden den XXIX decembris LXXIII is bijde vroetschap geor-
donneert datter een zal reysen aen zijne *Fürstliche Gnaden* om die
nootwendicheyt der stede te kunnen te geven zoe verre
de Staten die van Alcmaer niet en willen laten volgen
de **wekelicke** leninge uuyt den dorpen ende die *penningen* van
Hans Colterman tot die tinnen munte waertoe *meester*
Nannius gecomitteert es.

[in de marge]
fabryckmeesters

Sijn voirts geordonneert tot fabryckmeesters voir dit toecomende
jaer Jacob Aeriansz. Boegel ende Ewout Rijckersz.

[in de marge]
collecteurs vande
C^e penning

Voirts zoe zijn geordonneert tot collecteurs vande C^{de} penning
over die landen, Jan Cornelisz. Comans, Maerten Lobbrantsz.
ende Jan Dircxsz. ende over die huysen, Pieter Tijksz.
Cornelis Heynricxsz. rabbi ende Jan Claesz.

[in de marge]
tauxateurs om
burgeren op rog
te setten

En voirts geordonneert tot tauxateurs om de burgerie
op rog te setten, Evert Jansz. Stuyling, Willem
van Rietwijck ende Cornelis Pietersz. halffvasten ende sal
een yegelicke burger tot zijn taxt toe vande stede rog mogen
copen mitt tinnen gelt, de sac pruijsse rogge om XLV *stuivers*
ende die sack rijsse rogge voir XLIII *stuivers*.

[in de marge]
beroerende die
lijndrayers

Voirts dat men den lijndrayers zal consenteren voir den tijt
van een halff jaer tgebruyck vande oude bagijnen weyt
om huysgens te timmeren ende haer neringe te doen.

[60v]

[in de marge]

datmen tweeshuys zal
laten volgen d incoompsten
vande outaren

Up huyden den XXVI^{en} january anno LXXIII stilo *communi* is bijde
vroetschap collegialiter vergadert wesende eendrachtelyck
geresolveert datmen bij provisie upt believen van zijne
Excellentie tweeshuys deser stede zal laeten volgen dincoompste
vande outaeren daer van die kerckmeesteren tregister hebben.

[in de marge]
resolutie opten nieuwen
omslach

Is voirts eendrachtelyck mede geresolveert dat men Evert
Jansz. als gecommiteerde bij de Staten sal scrijven dat
hij voir die van Alcmaer zal persisteren voir nieuwen
omslach bijde verhogingen vande imposte van wijnen ende
bieren ende oick upt linnen, laken, fluweel, zijde ende ander
passement ende boerduerselen, volgende die van suythollant
sonder te consenteren in eenyge andere omslach voir
dat tselve in treyne gebrocht zal zijn.

[in de marge]
te persisteren **reg te** an Sonoy
ende bij resuys wort
meester Nannius gecommiteert
te reysen aen zijne *Excellentie*

Is oick eendrachtelyck geresolveert dat men het project
bij meester Nannius gemaect, zal doen grosseren ende den gouverneur
Sonoy vertonen ende zoe verre tversoeck daer inne
verhaelt niet en volcht, zoe wort meester Nannius
geordonneert te reysen aen zijne *Excellentie* om daer van te
doleren bij welcke project die burgermeesteren ende vroetschap upten
XXVIII january heeft gepersisteert.

[in de marge]
om te versoecken aen zijne
Excellentie dat geen ponten
met turff nae Scoreldam
sullen varen

Dat men aen zijne *Excellentie* versoecken zal datter geen ponden
met turff nu voirtaen sullen mogen vaeren deur die stede
naer Schoorldam ende tnoorderlant, maer dat zij gehouden
sullen wesen haer marct binnen *Alcmaer* te houden alsoe daer
geen weeckmarcten gehouden worden.

[in de marge]
van geen burger buyten
metter woon te mogen
trecken

Is mede geordonneert datter geen burgers noch burgers
kinderen haer buyten deser stede mitter woon sullen
mogen transporteren ter tijt ende wijle toe dat daer anders
inne geordonneert zal worden ende die tijt hem *anders* begeeft.

[in de marge]
van die *penningen* van Jacob
van Teylungen te innen

Dat men die *penningen* van Jacob van Teylingen zal innen
achtervolgende *taccoort* bij de stede ende hem *gemaict*.

[in de marge]
dat die stede op *lijfrenten*
nemen zal III^c *gulden* van
Maritgen Aerians

Is mede geordonneert dat die stede op *lijffrenten* zal mogen
nemen, drie hondert gulden in verminderinghe *vande*
proviande die Maritgen Aerians*dochter* geleverd heeft den
arbeysluyden ande *fortifficatie*, van die hondert, *sjaers* gevende
ten lijve van een *persoon* XIII *gulden* off daer omtrent.

[in de marge]
burger*meesteren* sullen handelen
met die pachter *vande*
vleys excijs
Voirts zoe sullen burger*meesteren* mogen handelen met die pachters
vande vleys excyse beroerende *tvleys* bij den gouverneur
ende andere capiteynen geslagen.

-----
[61]

[in de marge]
beroerende de Waech

Up huyden den XXII february anno XVc LXXIIII *stilo communi*, Soe
es eendrachtelick bijde vroetschap geordonneert ende
geavoyeert die uuytsprake bij de arbiters gedaen tuschen
vande *wage*
die burger*meesteren* ende die pachters ~~gedaen~~, houdende dat zij
souden betalen voir de pacht vant jaer LXXII tot den
VIe july LXXIII. VII^c LX *gulden* suyver gelt.

[in de marge]
van *meester* Claes school
meester

Is voirts geordonneert dat burger*meesteren*, Claes Michielsz.
voir een jaer, ingaende may naestcomende sullen moegen annemen

voir II^c gulden tjaers, mits dat hij zal gehouden wesen
tbeneden school te bewaeren ende dienen met zijn twee
adjunct die hij nu heeft.

Sijn voirts gecommiteert Jan Cornelisz. Comans ende
Mathijs Reyersz. om een proeff te doen mit die kerckmeesteren
ende huys sittenmeesteren om etlicke pachten van tpapegelt te
vermangelen tegens die renten die zij upte stede
staende hebben ende dat opt believeen vande vroetschap.

[in de marge]
beroerende die sloetelen

Voirts, dat men een kist zal maken ende stellen upt
stadthuys met twee sloten, daer inne men sal
sluyten die sleutelen ^{van} ~~ende~~ die poorten ende boomen deser
stede, daer van die burgemeesteren ende capiteyns elcx
een sloetel sullen hebben, breder blijckende bijde ordonnantie
daer op gemaict.

[in de marge]
beroerende tuuyttrecken
vande buytenste palen

Up huysden den VIII^{de} maert LVIII is bijde vroetschap
geresolveert dat burgermeesteren sullen veraccorderen met
Maerten Pietersz. beroerende het uuyttrecken vande buytenste
palen bij Cabbeliau als gouverneur bestelt ende dat upt
believeen vande vroetschap.

[in de marge]
gedeputeerden tot
Horen

Sijn voirts gecommiteert om tot Horen aen die Staten te
reysen ende die resolutie vande vroetschap up die beschrijvinge
vande leninge in te brengen, Cornelis Jansz. vande Nijenburch
ende meester Nannius van Foreest.

[in de marge]
gedeputeerden anden
gouverneur

Sijn mede gecommiteert om te reysen aen den gouverneur
ende verlichtenisse te soecken van soldaten, Philips Cornelisz. ende
meester Adriaen Anthonisz. ende met Pieter Cornelisz. predicant.

[in de marge]
beroerende meester Claes
Michielsz.

Dat voirts meester Claes Michielsz. zal hebben voir hem ende
zijn ondermeester van dit voirleden jaer, dat hij gedient
heeft tot may LXIII anderhalff hondert gulden.

[in de marge]
van der boden pacht

Dat voirts die stede tot haeren laste nemen zal die
jaericxe pacht die de boden theyligeesthuys sculdich
es ende dat ter tijt toe daer inne anders geordonneert
zal zijn.

[61v]

[in de marge]
van hart dack

Up huyden den XII marty LXVIII is bijde vroetschap colle-
gialiter vergadert, wesende geordonneert dat niemant
eenyge nieuwe huysen, camers, schuyeren ofte spannaige sal
moegen maecken ofte tymmeren dan met hart dack, sonder
datmen eenich riet sal moegen nayen ofte stoppen, dan opt oude
gespan, noch oic eenyge nieuwe sparren daer bij te steken,
des sal die stede haer geven die vierde pan upte laeten van
XXV gulden denen helft tot prouffijit *vande* stede ende dander helft voir
den officier.

[in de marge]
gedeputeerde tot
Dordrecht

Sijn gecommiteert om tot Dordrecht te reysen op die
beschrijvinge van zijne *Excellentie*, Claes Harcxsz. ende *Philips*
Cornelisz.

[in de marge]
gedeputeerde tot
Horen ande Staten

Insgelijcx zijn gecommiteert tot Horen bijde Staten te
reysen ende der vroetschap meninge up die leninge
daer up die stadt gestelt es, *meester* Nannius van Foreest
ende *meester* Adriaen Anthonisz.

[in de marge]
beroerende Jan Symonsz.
van Veen

Is voirts geresolveert dat die stadt Jan Symonsz.
van Veen inden storm gescoten tot zijn meesterloon ten
bate zal comen dertich gulden.

[in de marge]
vande soutketen

Die vroetschap zal ter eerster bequamer tijt die eygenaers vande soutketen toelaten om haer zoutketen op die oude fundamenten opte richten, zoe haest die buytenste wal zal geleyt zijn.

[in de marge]

vande lijnbanen

Voirts datmen den lijndrayers zal voirhouden om haer neringe te moegen doen upte jonge bagijnen weijdt, mits dat zijluyden onvermindert toctroy vande ses hondert roeden sullen upte erven vande ~~ses hondert~~ quakelbrug sekere hutten sonder steen alleenlick upten brant te moegen maken tot bewaringe van haer gereetschap, mits dat zijluyden die erffven upt quakelbrug **misgi** die plaetse vande bagijnen weijt sullen annemen in afslach tegens die erffven die zij verloren hebben ende dat tot arbitrage van goede neutrale mannen.

[in de marge]

vande calcovens

Insgelijcx dat burgemeesteren sullen besien sekere plaetse opte Bergermeer om aldaer de calckovens te doen stellen onvermindert toctroy vande ses hondert roeden, welverstaende dat die selve calckovens sullen gestelt worden dat die viant in tijde vant beleg geen geweld ofte schade den stadt daer uuyt sal mogen doen.

[in de marge]

aengaende van Maerten

Pietersz.

Is mede geavoyeert tcontract gemaict bij burgermeesteren met Maerten Pietersz. als dat hij hebben zal voir tuuyt-halen vande buytenste palen bij Cabeliau bestelt vijftich duysent steen.

[62]

[in de marge]

adjunct bij burgermeesteren

Op huyden den 15^e marty LXXIII soe is bijde meeste stemmen vande vroetschap Jacob Dirckz. geordonneert adjunct bij burgermeesteren geduerende dabsentie van Claes Harckz. tot Dordrecht.

[in de marge]

beroerende die leninge

van Seget

Op huyden den 16^e marty LXXIII soe es bij de vroetschap

geresolveert dat men 't vaendel van Seget voir dese weeck sal leninge doen achter volgende tregyster daer van zijnde, welverstaende ende onder expresse proteste dat die van Alcmaer nae dese weeck alleen sullen leninge doen voir drie hondert soldaten ende dat ter tijt soe dat bijde *Excellentie* ofte de Staten anders geordonneert zal zijn.

[in de marge]
beroerende de lose

Op huyden den 1^e aprilis LXXIII, soe es eendrachtelyck bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende, geresolveert dat die loose van nu voirtaen gehaelt sal worden vande burgermeesteren als hoofden ende regenten vande stadt ende niet van Guillaume Mostaert ende dit bij provisie tot dat anders bij zijne Fürstliche Genade dair inne geordonneert zal zijn.

[in de marge]
beroerende Guillaume Mostert

Dat Guillaume Mostaert van zijn offgebroken heyningen ende verdolven boomgaert zal geconsenteert worden als andere burgers die gelijcke schade geleden hebbendie veel in getale zijn.

[in de marge]
beroerende dye tsestich
van Troeffgen op renten
te mogen houden

Op huyden den 14^e aprilis LXXIII nae Paesschen, soe is eendrachtelick bij de vroetschap, collegialiter vergadert wesende, geaccordeert dat burgermeesteren op renten sullen moegen houden van Willem Pietersz. Troeff, tgene hem rest vande stede vande schoenen int beleg voir die soldaten gemaect, dat hij vervollen zal tot tsestich gulden om thien gulden sjaers lijffrenten ten lijve vande voirscreven Willem Pietersz. ende d zijn huysvrou ende den langstlevende van hem beyden.

[in de marge]
van 'tweytgen opte
Conincx wech te
copen
es geaccordeert dat men die
erfpachte van terff *oyd.*
soutketen aen hem in betalinge
sal mogen geven den V may 74

Is voirts geresolveert datmen het weytgen upte Conincxwech copen sal tot behoeff vande stadt op soedanige daegen ende voir zoe veel penningen als twee goede mannen bevinden sullen redelick te wesen mits datmen een sloot royende langs de veste aldaer schieten sal.

[in de marge]
vande calckovens

Is mede geresolveert datmen den calckovens plaetsen sullen wijsen om te tymmeren bij 't Boeckelaer sluysgen ende opte de Bergermeer tot optie *vande* geenen die de calckovens stellen willen, mits dat zij die sullen setten buyten die limiten *vande* VI^c roeden waer binnen niemant geoirloft es te tymmeren.

[62v]

[in de marge]
vande wachtmeester

Voirts dat men den wachtmeester voir antwoirt geven zal dat men hem betalinge sal doen, niettegenstaende dat burgermeesteren sulce bijden gouverneur verboden es, mits dat hij eerst ende al voren sal leveren ordonnantie ofte *vande* gouverneur ofte *vande* Staten van tnoordequartier sulce dattselve de van Alcmaer in rekeningen gepasseert zal worden.

[in de marge]
gedeputeerde tot
Dordrecht bijde Staten
Sijn voirts genomineert om weder tot Dordrecht bijde Staten met volle procuratie te reysen, Claes Harcxz. ende meester Nanninck van Foreest.

[in de marge]
vande erffgenamen van Aeff
Jan van Nieroppen

Op huynen den XV aprilis anno XV^c LXXIII nae Paesschen soe es bijde vroeschap geavoieert taccoort bij burgermeesteren gemaict met die erffgenamen van Aeff Jan van Nieroppen ende Pieter Jansz. Nierop.

[in de marge]
tauxateurs tot die
affgebroken huys
int beleg

Sijn voirts die twee fabryksmeesters met Jan Cornelisz. Comans ende Cornelis Pietersz. halffvasten geordonneert om te taxeren die huysen int beleg offgebroken ende te royen die breete *vande* wallen.

[in de marge]

om met *meester* IJsbrant
upt *believen vande*
vroetschap te handelen
es die uuyt spraeck *vande*
tauxateurs bijde vroetscap
geavoieert, bedragende LXXV gulden
betalen sullen op sulcken termijnen als *burgermeesteren* haer / *burgermeesteren* gelieven
zal
versoeck aen Philips
Cornelisz.

Voirts worden die *voirseide* *tauxateurs* van de huysen
ende royng *vande* wallen *gecommitteert omme* opt
believen vande vroetschap te veraccorderen met
meester IJsbrant Gerritsz. *cyrurgijn, beroerende zijn verdient*
loon an sekere *personen* int beleg *vande* viant gescoten,
die vroetschap *versoeckt aen Philips* Cornelisz.
dat hij om zekere nootsaecken willen van
Claes Harcxz. in zijne plaetse tot Dordrecht
wilde reysen, mits dat sij beloven, inden tijt
van ses maenden nae sijn wedercoompste hem
niet te beswaeren met eenyge lasten.

[in de marge]
dat *burgermeesteren*
in treyne sullen
brengen die resolu
tie *vande* Staten

Dat *burgermeesteren* *volgende* die resolutie *vande*
Staten van Suythollant in trayne sullen brengen
die verhoging *vande* impost *vande* wijnen ende
bieren, mitsgaders den impost op die turf,
tarv ende rog ende een stuiver op elck hondert pont
gewichte.

[in de marge]
beroerende Bruyn Gerritsz.

Wert Bruyn Gerritsz. ende Pieter Slacht geconsenteert
exemptie *vande* scutterie, voir een jaer, mits dat
zij alle lasten sullen dragen als andere burgers.

---

[63]

[in de marge]
vande runmolens

Wert voirts geconsenteert den ghenen die haer *rinmolens*
verloren hebben, vijff snees elcx van 't lant bijde
soutketen off zoe veel min als zij *nootelick* behoeven

sullen ende roet voir roet tegens haer erff daer haer molens gestaen hebben ende zoe wat deen off dander groter bevonden wert, tselve sal hem betaelt worden tot seggen van goede mannen ende dat zij haer aerde sullen halen buyten der stadt daer burgermeesteren haer wijsen sullen.

[in de marge]
van Jan Dircxz.
substituyt

Voirts es mede geordonneert dat Jan Dircxsz. substituyt vande stede ontfangen sal alle jaere sessendartich gulden gelijcke alle andere substituyten vande stede genoten hebben.

[in de marge]
van Krijn Cornelisz. inden
storm gescoten

Dat voirts die stadt Krijn Cornelisz. inden storm gescoten tot zijn meesterloon te baten sal comen die helfte, bedragende die somme van thien gulden.

[in de marge]
vande Verwer van
Haerlem

Is voirts geordonneert dat die stadt Willem Cornelisz. Gael, verwer van Haerlem te bate zal comen een halff jaer huyers zoe verre hij zijn verwerie hier opstelt.

[in de marge]
gecommitteerde bij
burgermeesteren tot die
nieuwe wercken

Op huyden den V^{en} may LXXIII Soe zijn bij de vroetschap collegaliter vergadert zijnde gecommitteert Jacob Dircxsz, Evert Jansz. Tuyling ende meester Adriaen Anthonisz. om met burgermeesteren inspectie te nemen van eenyge nieuwe wercken te maicken off ordonneren zoe vande lijnbanen als andere tymmeraige van huysen, daer van zij die vroetschap sullen rapport doen, om bij haer advyse eyntelick in. die saeck alsdan gedisponeert te werden zoe tot oirbaer van de stadt bevonden zal worden te behoiren.

Is voirts Cornelis Claesz. Druijf geordonneert om met het gelt daer op die van Alcmaer bij de Staten gestelt zijn es tot Dordrecht te reysen.

[in de marge]
indempnite van Waerden-
del

Voirts heeft die vroetschap belooft Jacob van Waerdendel te indempneren vande **CXCV** gulden III½ stuiver daer voir hij zijn (costeloes ende stadloes te houden)
eygen scult gemaict heeft, te betalen den erffgenamen van Aeff Jan Doeften, alsoe die selve penningen tot behoeff vande stadt geemployeert zijn.

[in de marge]
van Lenert Doelknecht

Wort Lenert Jansz. doelknecht vande oude doelen toegelaten dat hij sal hebben voir zijn extraordinaris moeyten ses gulden voir dit voorleden jaer sonder dat die stadt hem sal tot eenyger tijt niet meer te bate comen ende zoe verre hem 't selve niet aen en staet soe sullen burgermeesteren een ander in de doelen ordonneren.

[63v]

[in de marge]
dat burgermeesteren sullen moege veraccorderen met die bueren van tnieuwelant ende Sackestraet

Burgermeesteren worden geauctoriseert te handelen met die bueren van tnieuwelant ende die Sackestraet, beroerende het demmen vant slotgen tusschen tveen leggende, elcx nae advenant zijn erff voir alsulcken penningen als zij daer voir bedingen sullen connen.

[in de marge]
beroerende Jan Matheusz.
van Haerlem

Is voirts Jan Matheusz. van Haerlem gegont exemptie vande scutterie ende voir den tijt van een jaer vrijheyte van soldaten **o..n** dat omme redenen wille ende sekere dienste die hij die stadt gedaen heeft ende noch doen zal.

[in de marge]
vande koeyeren vande rog
te verhogen

Op huyden den XIII may CV^cLXXIII soe sijn die schepenen bijde meeste stemmen vande vroetschap gecommitteert om die quoyeren vande rog die helft te verhogen ende etlicke personen die vergeten zijn daer bij te voegen.

[in de marge]
versoeck te doen aen zijne
Excellentie

Dat men aen zijne Excellentie versoecken sal, om te vervallen die

costen vande fortyficatie vande watercant, te hebben die landen leggende binnen die limiten vande VIe roeden toecomende die reguliers van Heyloe, mits dat zijne *Excellentie* off die *majesteit* die selve landen sal moegen nae V, VI, VII jaeren redimeren voir alsulcken penningen als die vercoft souden werden.

[in de marge]

vande lijnbanen
is bij arbiters getaxeert
elcke roe vande lijnbanen
buyten de stede *verloren* op
XXXII stuiver ende elcke roe binnen
der stede L stuiver, soe dat
zij achtien stuiver op elcke roe
stellen die stadt te **egenen**
op sulcke reserve als
hier ande zijde.. het
welck ande vroetschap
geavoieert es, *actum* den
lesten may XV LXXVIII

Voirts datmen met die lijndrayers een proeff sal doen om met haer uyt believeen vande vroetschap te veraccorderen van haer lijnbanen tegens die bagijnen weyt, waer van zij sullen hebben tot behoeff van (æht) seven lijnbanen voir bij tRitsevoort, de breete van XI roeden ende achter nae die Ridderstraet X roeden, met alsulcken reserve dat die stadt die selve erven, indien zij die in toecomende tijden nootelick behoefde, weder om an haer souden mogen nemen in sulcken coop als zij die nu ontfangen, mits haer betalende het interest vande tymeragie, het hoogen ende setten vande boomen.

[in de marge]

vande brug over die vesten
bij Malalen brug

Dat men mede die vesten bij Malalen bruggetjen sal over brugge om een acces te hebben ande nieuwe vesten ende die wacht te beter mogen bewaren.

[in de marge]

vande scouten dienaers
es gealtereert dat die
stadt den offitier tot drie
dienaers behalve de
substitutyt te bate zal
comen jaerlicx hondert
~~gulden~~, ~~XL gulden~~, XXXVIII *gulden*
vande vier stede boden

heeft voirts die vroetschap geavoieert taccoort bij burgermeesteren ende die scout gedaen, mette scouten dienaers, dat die stede haer elcx tot vieren toe in getale jaerlicx sal uuytkeren vijftich gulden met tgebruyck van elcx een camer inde Sackestraet

mits dat zij sullen gehouden wesen haer te voegen nae die
commissie vande offitier ende dit alles tot wederseggen vande vroetschap

[in de marge]
vande vier stede boden

Is voirts die vier stede boden voir haer extraordinaris
moeyten toegevonden bij *provisie*, elcx ses gulden ende tverder
versoeck in state gestelt ge tot zijnder gelegender tijt.

---

[64]

[in de marge]
vande soldaten vande derde
man

Op huyden den XVI may XV^cLXXIII soe es eendrachtelyck bijde
vroetschap collegialiter vergadert wesende, geresolveert dat men de
soldaten bij de stede inde plaetse vande derde man angenommen geen verder
betalinge sal doen sonder expresse *ordonnantie* ende onderteyckeninge van de
gouverneur.

[in de marge]
Mathijs gecommitteert
te reysen aen zijne *Exellentie*

Is Mathijs Reyersz. gecommitteert om tot Dordrecht te reysen ende te
solliciteren aen zijne *Exellentie* om te hebben die landen van de reguliers
van Heyloo, leggende binnen die limiten vande VI^c roeden om daer
mede die watercant te fortyfieren, mits dat zijne *Majesteit* die
selve nae IX of X jaeren sal mogen redimeren volgende trequest
daer van gemaict.

[in de marge]
beroerende tgescut vande
papisten admirael gecomen

Op huyden den XIVe may XV^cLXXIII soe es bij de vroetschap
geordonneert dat burgermeesteren int heymelyck sullen doen vernemen
off die van Edam ende Moninckedam haer geschut dat zij in octobri
lesteden van de papisten admirael ontfangen hadden al nae Horen
seijnden tot toerustinge vande oorloeschepen ende zoe verre zij haer –tselve-
gescut gansch nae Horen seynden, dat burgermeesteren alsdan den helft
van tgescut ons te dele gevallen bij advys vande capteynen vande
scutterie sullen overseynden.

[in de marge]
dat een yegelyck zijn offitie
zal effectueren

Voirts dat die geene die tot eenyge offitien, tzij van de X^e penning
off anderen diensten georonneert zijn, dat zij die selve tot

den eynde sullen brengen ende effectueren.

[in de marge]
gecommitteerde om te
becomen rog tot
provisie vande stede

Op huyden den leste may XV^CLXXIII soe zijn bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende gecommitteert Jacob Dirckz. ende Cornelis Willemsz. Croon om te reysen nae Horen, Enchuysen ofte Medemblyk ende sien of zij upt angeven van Willem van Trier souden connen becomen sekere rog ende mout op sekere particuliere personen tot versekeringe vande coopluyden van haer betalinge ende oick seckere coopluyden aen te dienen dat men begeert te geven vrij solderhuyer den geen die eenyng rog off mout alhier souden begeren te solderen ende dat men haer oick belofte ende versekeringe sullen doen die selve rog of mout niet te verminderen ende zoe die noot eysschte dat men alsdan tselve sal stellen op alsulcken prijs als die in andere stede gelden zal.

[in de marge]
gecommitteerde tot die
quoyeren te maken

Sijn voirts gecommitteert Willem Pieter Costers, Jan Jacobsz. Par...s ende Jan Pietersz. hen om te maken die quoyeren vande horen beesten ende besayde landen volgende die resolutie vande generale Staten.

[64v]

[in de marge]
gecommitteerden tot Horen

Op huyden den IIIe july XV^CLXXIII soe zijn bij de meeste stemmen van de vroetschap gecommitteert Floris van Teylingen ende Mathijs Reyersz. om te reysen tot Horen opte beschrijvinge vanden gouverneur ende den gedeputeerden ende aldaer van wegen der voirseide stede te resolveren op alsulcke articulen als daer voorgesteld sullen worden ten waere nochtans tselve contrarieerde tgene bijde generale Staten van Hollant ende Zeelant tot Dordrecht geresolveert es dair bij die van Alcaer begeren te persisteren.

[in de marge]
vande Wage
die vroetschap heeft opten
X^e july XV^CLXXIII bij 't selve
gepersisteert

Voirts dat die stede die Wage an haer nemen zal ende die selve totter stede behoeff bij een getrou man laten bedienen, mits dat die vroetschap geavoyeert heeft die uuytsprake bijde arbiters tusschen die pachters vande Wage ende die stede gedaen, beroerende die gratie haer toegevonden ende tverder versoeck ontseyt.

[in de marge]
van Heynrickgen Claes
dochter

Dat voirts Heynrick Claes *dochter* weduwe wijlen Dirck Lourisz. molenaer gegont wort een erff om een molen daer op te setten op gelijcke conditien als andere mollers die mede haer molens verbrant zijn ende alsoet in haeren vermoegen niet en es die molen op te richten zoe wort haer toegelaten tselve erff op gelijcke conditien te *vercopen* ofte transportereren.

[in de marge]
van Aecht Aris

Is mede Aecht Aris *dochter* tot het meesterloon van Jan Arisz. ende Pietertgen Pieters *dochter* uuyt die Nieupoort int beleg gescoten toegevonden twaelff *gulden*.

[in de marge]
die renten bij burgermeesteren
opgenomen worden ge-
avoyeert.

heeft voorts die vroetschap geavoyeert die hondert *gulden* bij burgermeesteren van Jacob Gossensz. op losrenten genomen ende oic die III^c XLVIII *gulden* vande kindren van Jan Jacobsz. Boelen mede op lossrenten genomen mitsgaders noch die II^c van tkint van Jan Pietersz. op renten genomen die te voren op Engel Boelen sprekende waeren, al nae advenant de *penningen* XVI.

[in de marge]
aengaende die huysluyden die inde
stede tymmeren willen

Op huyn den X^e july XV^c LXXIII soe es bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende, geordonneert dat burgermeesteren sullen moegen handelen met den huysluyden die inder stede begeren te tymmeren, dat zij alsoe daer geen pannen te becomen zijn met riet sullen moegen decken onder expresse belofte dat zij tselve ryetdack te may off Pynster naestcomende sullen gehouden wesen aff te nemen ende met pannen te decken zoe verre die alsdan te becomen zijn.

---

[65]

[in de marge]

van Cornelis *Willemsz.* Croon

Is geresolveert eendrachtelyck bijde vroetscap collegialiter *vergadert* zijnde indien Cornelis *Willemsz.* Croon als een litmaet der selver vroetschap hem nae *voirgaende* vermaninge met zijn verlatene huysfrou niet en versoent ende met haer als een man toebehoirt huijshoude: dat hij in gevalle *voirseid* daer nae gehouden zal worden als verlaten uuyt het collegie *vande* vroetschap *voirseid* mits dat die copie van dit *articul* hem wesen sal opte plaetse *vande* laeste vermaninge.

[in de marge]

vande gulden opt morgen ende
vande VIe penning

Is voirts geresolveert dat men voor dese tijt sal *ommeslaen omme* voor te comen die groote noot van tgemeen lant een gulden opt morgen ende op die landen *vande* geestelijcke ofte fugitiven personen twee *gulden* opt morgen, mitsgaders noch daer en boven de seste *penning vande huyer* zoe wel *vande* landen als *vande* huysen.

[in de marge]

vande grave van Bossou

Dat oick onse gedeputeerde nae die resolutie *vande* vroetscap alhier sal moegen *voir* antwoort geven opt versoeck van mijn heer die gouverneur, beroerende *tverhuysen vande* Grave van Bossou, dat men daer inne volgen zal die wille zijnder *Fürstliche Genade*, mits hebbende openinge van zijnder *Excellentie* brieff aen den gouverneur die daer van mentie maict.

[in de marge]

dat die boden niet meer
nemen sullen *vande* sonnendaechs
geboden bij clocke geslach
als kerck geboden

Wert voirts den vier stede boden bevolen *vande* sonnendaechs geboden van tstadthuys bij hemluyden gedaen, niet meer te nemen als *vande* geboden *voir* die kerck als men huysen uuytroept te coop welverstaen welverstaende dat die casteleyn *voir* tluysen *vande* clocken telcken reyse *vande* vercoper sal moegen nemen een stuver.

[in de marge]

dat burgermeesteren sullen
sekere erven ende camers
mogen vercopen die *Waech*
laten belienen ende sekere
renten opnemen

Worden voirts burgemeesteren geautoriseert om te mogen *vercopen* eenyghen erven, huysen, woningen, de stadt toecomende ofte oick eenyghen camers ende erven int Jonge Bagijnhoff, Sint Anne hoff ofte elders ende dat om die groote noots wille alsoe die stadt in promptus gelt hebben moet tot die gemeen lants saecken mitsgaders oick om die Wagen te moegen doen belien en voir eene somme van penningen ende oic renten op te mogen nemen vande C gulden seven lossrenten ende lijffrenten nae advenant den penning ses ende tloot, silver tot XVIII stuiver te mogen ontfangen ende dat oick den selven die renten cop en sullen tselve zij in voirtijden die stadt gelient hebben tot copingen vande renten strecken zal.

[in de marge]
vande landen in pantschap
uuyt te geven

Op huyden den V^{en} augusti anno XV^CLXXIII is eendrachtelyck bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende, geresolveert datmen die landen vande conventie van Heyloe in pantschap sullen uuytgeven, te betalen een helft karmisse naestcomende ende dander helft Sint Jansmisse daer an volgende.

[65v]

[in de marge]
van drie personen uuyt te
maecken

Is mede geresolveert dat burgermeesteren drie personen sullen mogen uuytmaken die de landen vande stede wegen in pantschap sullen moegen nemen, zoe verre die landen niet gemijnt en worden off te laech quamen welcke personen die stede indempneren zal sonder dat die selve gehouden sullen wesen eenyge penningen uuyt te keren.

[in de marge]
vant pesthuys

Dat die pesthuysvaers noch twee ofte drie personen toegevoecht sullen worden die ter weeck eens in de stede sullen omgaen om aelmissen te vergaderen tot sustentatie vant pesthuys ende dat het pesthuys sondaechs nae de middach den **petitie** inde kerck hebben zal ende oick dat men een pestmeester zal annemen indient noot es.

[in de marge]
om sekere rog te copen

Voirts is mede geresolveert dat burgermeesteren versoeck sullen doen aen Adries van Oosthoren, Dirck van Teylingen, die rentmeester Boot ende Theunis Willemsz. Sonck, dat zij op haer naem ende

credyt elcx ses lasten rog voor die stede souden willen copen,
te betalen karsmisse off lichtmisse mits dat die vroetschap
haer belooft van haer interesten te indempneren ende zoe
verre die *voorseide* personen daertoe niet begeerden te verstaen,
dat men alsdair met die vroetschap uuyt die rycxste *vande* burgerie
veertich personen verkiesen sullen uuyt de welcken drie ofte
vier personen geloot sullen die op haer credyt XXII off XXIII
lasten rog souden, die *vande* andere *vande* veertich personen sullen
geindempneert worden.

[in de marge]
vande visscherie vant
quakelbrug

Dat burgermeesteren tot prouffyt *vande* stede die vischerie vant
quakelbrug verpachten sullen.

[in de marge]
vande substituyt

Dat burgermeesteren met de substituyt van zijn extraordonaris
moeyten handelen sullen opt believen *vande* vroetschap.

[in de marge]
van Gerrit Danielsz. ende
Jan Hulck smit

Is voirts Gerrit Danielsz. ende Jan Hulck bij provisie toegevonden
in recompense *vande* steen int beleg *verloren*, thien duysent steen
ende tverder versoeck in state gestelt.

[in de marge]
vande huysen ende landen bij *executie vercoft*

Is mede eendrachtelyck geordonnert dat van nu voortan diegeene
die bij executie eenyge huysen off landen offgemaect worden nae
een jaer ende ses weken, die selve huysen off landen wederom aen
haer sullen mogen nemen mits betalende ende opleggende die *penningen* die
daer voor betaelt zijn mitte interesten vandien ende oncosten daerom gedaen.

[in de marge]
vande boden

Up huyden den XXX^{en} augusti LXXIII soe es bijde vroetschap colligaliter
vergadert zijnde die vier stede boden voir haer extraordinaris
moeyten toegevonden ende gegont alle verndel jaers elcx een pont
groot, gedurende dit jaer beginnende van mey lestleden.

[in de marge]
van de rog te *vercopen*

Is mede geordonneert dat men die rog bij Dirck van Teylingen, Geraert
Boot, Oosthoren ende Sonck op haer credyt voir die stede gerst bij
provisie tot X off XII last *vercopen* zal zoe best doenlyck wesen sal tot

meest prouffyt vande stede om daer mede te betalen die reste vande II duysent gulden.

[66]

[in de marge]
van een perceel off II in pant-
scap te laten volgen

Up huyden den XIX^{en} septembris XV^c LXXIII Soe es bijde vroetschap collegialiter vergadert zijnde geordonneert dat burgermeesteren een off twee percelen vande regulierslanden in sulcke prijse es die opgehouden zijn in pantschap sullen mogen uuytgeven /gaen omme daer mede te betalen die reste vande II^m gulden.

[in de marge]
gedeputeerde tot Horen

Sijn voirts IJsbrant Allertsz. ende Aelbert Cornelisz. Comans geordonneert om te varen tot Horen in tcollegie vande gedeputeerde om Evert Jansz. te verposen die onder malcander sullen mogen loten wie eerst uuytvaren zal.

[in de marge]
meester Pieter stadmeester

Is voirts meester Pieter Jeliz. cyurgijn geordonneert tot stadmeester inde plaetse van meester Floris Stevensz. up alsulck salaris als meester Floris genoten heeft.

[in de marge]
beroerende Aelbert Evertsz.
rinmoeller

Voorts zoe zijn burgermeesteren gecommiteert om met Aelbert Evertsz. rinmoeller upt believen vande vroetschap te handelen van zijn rinmolen bijde Rootoren te setten.

[in de marge]
beroerende het stadterff

Dat burgermeesteren sullen mogen tot huysen vercopen het stede erff ande zuytzijde vande Leedt daer die steen gelegen heeft.

[in de marge]
approbatie vant accoort
mitte kercke vande
achterstallige renten
gemaict

Is voirts bijde vroetschap geavoyeert het accoort bij burgermeesteren gemaict mette kerckmeesteren beroerende die III^c CL gulden die de stede den kerck van achterstallige renten schuldich

es daer aen burgermeesteren haer sekere rente brieven vant papengilde gegeven hebben.

[in de marge]
vande thien last rog in
betalinge te geven

Dat burgermeesteren die thien lasten rog sullen mogen in betalinge geven den arbeyders ende andere personen die sekere penningen vande stede comen.

[in de marge]
Pieter Michielsz. alle
verndel jaers ses *gulden*
geaccordeert

Is voirts Pieter Michielsz. conchierge vant stadthuys geaccordeert tot wederseggen vande vroetschap alle verndel jaers een pont groot gelijk die andere boden daer alre heyligen naestcomende het eerste off weesen zal *verschenen* ende dat voir zijn extraordinaris moeyten.

[in de marge]
vande offslager

Up huyden den XVe novembris XV^c LXXIII Soe es bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende geresolveert dat burgermeesteren sullen handelen met den offslager voor sekere *somme* van penningen zoe veel boven die ander half hondert *gulden* met die zeevisch bancken ende meer visch vloten die tot zijn laste staen sullen als zij bedingen sullen mogen te betaelen alle verndel jaers.

[66v]

[in de marge]
visitatoers tot die rekeningen
van Symon Cornelisz. tesorier

Sijn voirts bij de meeste stemmen van de vroetschap Jacob Dircxsz., Jacob van Waerdendel, Philips Cornelis ende ~~Jan Jacob Boerman~~ IJsbrant Allertsz. Mathijs Reyersz. ende Cornelis Heyndricxsz. Ra..... geordonneert tot visitatoers vande rekeningen van Symon Cornelisz. Comans tesorier de anno LXXIII mitsgaders vande fabryckmeesteren van t selve jaer.

[in de marge]
dat men van ossen, koeyen
ende verckens den C^e penning
ten excijse geven zal

Is mede geresolveert dat van nu voortan een yegelyck die eenyge koeyen, ossen ofte verckens sal willen slaen ten excyse geven sal den hondersten penning van dat die selve koeyen, ossen ofte verckens ingecoft sullen weesen.

[in de marge]
van tloon vande coorn
dragers

Sijn voirts gecommitteert Claes Harcxsz. Philips Cornelisz. Jan Jacobsz. Boerman ende Mathys Reyersz. om tloon vande coorndragers wat te verbeteren ende es tloon bij de *voirseide* gedeputeerden geconcipteert, bij de vroetschap geavoyeert.

[in de marge]
dat burgermeesteren ende die
scepenen inspectie sullen
nemen op Lysbet Dircxsz.
soutkeet

Voirts zo sijn die burgermeesteren ende schepenen gecommitteert om inspectie te nemen van Lysbet Dircxsz. uuyterste soutkeet om die selve wat off te royen off die straet geen wijs te laeten vervolgen ende die oude vesten wat te demmen tot verbredinge vande straet zo zij tselve oirbaerlicxte bevinden sullen is bevonden dat die soutkeet sal blijven staen twelck bijde vroetschap geavoieert es.

[in de marge]
van tvergroten ande watercant

Is mede geresolveert dat men die stadt ande water cant sal vergroten tot die rinmolen toe omgaende nae die Rotoren toe.

[in de marge]
vande reulinge van Arent
Speelmans boomgaert
tegens de camers inde
Sackestraet

Up huyden den XIX^{en} novembris XV^c LXXIII is eendrachtelyck bij de vroetschap collegialiter vergadert weesende geavoyeert die reulinge bij burgermeesteren gedaen beroerende den boomgaert van Aernt Speelman tegens den vijff camers vande stede inde Sackestraet.

[in de marge]
fabryckmeesters
upten XIX novembris LXXV sijn
die *voirseide* fabryckmeesters noch gecon
tinueert voor het toecomende jaer
van 76

Sijn voirts bij de meeste stemmen vande vroetschap geordonneert tot fabrijkmeesters, roym~~meesters~~ ende exumeesters Evert Jansz. Stuyling ende Euwout Rijckertsz. mits genietende den XXV^{en} penning van exu.

[in de marge]
collecteurs vande C^e penning

Sijn mede geordonneert tot collecteurs vande landen Jan Coorn ende Comans, Jan Dircxsz. van over die Geest ende Maerten Lobbrantsz. ende tot die huysen Jan Claesz. Pauwels Augustijnen ende Cornelis Pietersz. halff vasten.

[in de marge]
wat boeken men int neer
school hebben zal

Up huyden den 1^e decembris XV^c LXXIII is bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende, geresolveert dat men den kinderen int neerschool nae den beeng den catechismus sal laten leren ende voorts aen den donaet ende figuer sonder verder duytsche boeken te leeren.

-----
[67]

[in de marge]
van geen vreemdelinge
in electie tot die wet
te nomineren voor dat
ses jaeren hier sullen
gewoont hebben
Up huyden den XVIe decembris anno XV^c LXXIII is eendrachtelyck bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende, geresolveert, datmen volgende die privilegie deser stede den vreemdelingen die binnen der stede comen woonen inde electie vande wet ofte gerechte niet nomineren sullen.

[in de marge]
beroerende Cornelis Willemsz.
Croon

Is mede bijde meeste stemmen vande vroetschap geresolveert datmen met delectie van een nieu vroetschap inde plaetse van Cornelis Willemsz. Croon supercederen sal ter tijt toe daer inne anders geordonneert sal sijn mits datmen middeler tijt om inde vergaderinge vande vroetschap te comperen niet insinueren maer laten sitten sullen.

[in de marge]
van taccoort vande exu
op te leggen

Is mede geresolveert dat men den steden met den welcken
accoort vande exuwe gemaict ende den tijt dair inne begrepen
geexpireert es, tselve accoord opseggen sal.

[in de marge]
van Cromhout

Dat men Reynier Cromhout toe laten sal inder stede te
comen wonen mits betalende alle verndel jaers tot
behoeff vande stede, vijftien *gulden* tot thuyt ende onderhout vande
soldaten volgende *taccoort* bij Adriaen Cromhout zijn vader
met den burgermeesteren gemaict, mits oic dat hij die scutterie
ende -ofte-burgerwacht houden sal als andere burgers ende dat hij
als hij hem uuyter stede mitter woon transportereren
wil doen sal volgende *voirseide* accoord ende dat tot wederseggen
aen weerzijden.

[in de marge]
waermen die soutketen
ordonneren sal
Datmen den gheenen die soutketen begeren te setten, haer
erffven bewijsen ende vercopen sullen up een rij upt
eylant tegens die oude soutketen over.

[in de marge]
vande doelknechts

Voirts es g mede geresolveert dat die doelknechts voir
haer moeyten ende thuyt ende erff tonderhouden vande stede
genieten sullen elcx alle verndel jaers, twee *gulden*, daer
Lichtmisse teerste off verschenen sal wesen ende dit tot
wederseggen vande vroetschap.

[in de marge]
beroerende Aerian
Dircxz. boomslyter

Is mede Aerian Dircxz. voir tsluyten van drie boomen,
te weeten bijde Heul daer buyten ende bijde Achtermeer
voor dit voirleden jaer LXXIII toegevonden ende gegont
ses *gulden* mits dat van nu voort aen die selve bomen
bijden scrijver inde Gevangen Poort geopent ende geslooten
sullen worden om tselve loon dat hij heeft van tupteykenen
vande vreemde *personen*.

[67v]

[in de marge]
van *meester* Willem Bardesius.

Is voorts *meester* Willem Bardesius eendrachtelyck bijde
vroetschap gegont, zo verre hij tot Alcmaer comt wonen,
exemptie van alle offitien van magystraet ofte anders

van scutterie ende andere burgerlijke lasten van contributie van thuysgelt, logeringe van soldaten ende dat hij tot allen tijden met sijn familie ende goeden vrij ende vranck sal mogen weder om *vertrecken* daert hem gelieven sal, mits dat hij den buyerwacht houden sal.

[in de marge]
den pachters vande visch
bancken gegont *quytschelling*
van een verndel jaer
pacht de *anno* LXXIII

Is voirts den pachters vande meervisvloten ende zeevisch bancken gegont *quytschelling* van een verndel jaer pacht van tjaer LXXIII ende dat overmits het beleg ende andere redene.

[in de marge]
dat burgermeesteren met
Lysbet Symons handelen
sullen

Dat voirts burgermeesteren handelen sullen met Lysbet Symons *dochter* van tinterest vande huyer van haer huys in Sinte Pieterstraet, dat bijden wacht geoccupeert es geweest.

[in de marge]
beroerende den keetluyden
die vroetschap verstaet dat
die soutkeetluyden so veel erff
sullen hebben als haer oude
tymmeragie begrepen hadde
sonder meer, mits datter een straet
voor in geordonneert sal worden
soe breet burgermeesteren deselve ordonneren sullen *actum* den 9 augusti 1575

Is mede bijde vroetschap den keetluyden voor tinterest van haer soutketen intbeleg offgebroken toegevonden zo veel erff vant lant tegens die soutketen over als haer oude soutketen begrepen hebben op sulcker royinge als burgermeesteren haer aenwijzen sullen.

[in de marge]
dat men dexcijsen sdaechs
voir jaersavont *verpachten*
zal

Up huyden den XVIII^{en} *decembris* XV^cLXXIII soe es bijde vroetschap collegialiter vergadert weesende, geresolveert datmen van nu voirtaen der stede excijsen van jaer tot jaer sal *verpachten* sdaechs voir jaersavont.

[in de marge]

vande landen in pantschap
uuyt te geven

Is mede geresolveert datmen de landen vande reguliers
de de stede tot fortificatie gegont zijn in pantschap
uuytgeven sal sdaechs voir Lichtmisse naestcomende zoe
verre die tot een redelicke prijse gemijnt worden.

[in de marge]
vande bierscepen ende andere
scuyten

Is voorts geordonneert datmen die bierscepen vrijdaechs ende
saterdaechgs bij provisie keuren sal buyten die uuyterste
brug van Lutkoudorp ende in Dronckenoort, mits dat die
lege scepen leggen sullen in Dronckenoort, die gedeude scuyten
als van Wieringen, Schagen, Nierop, Winckel ende andere
mit binnen lants saet hier te marct comende, salmen keuren
vande brug off van Wijnen Jan Vaers westen voor
die Zijdam, dat oick niemant eenyge lege scuyten vrijdaechs
ende satersdaechs int Lutkoudorp an sijn wal sal mogen houden
ende dat die scuyten in de cooltuyn leggende opt veervaren
bij tquakelbrug leggen sullen achter Coman Maertens.

---

[68]

[in de marge]
dat burgermeesteren met
Trijn Cornelisdochter uyt Nieuw
lant handelen sullen

Sijn voorts burgermeesteren gecommiteert om met Trijn
Cornelisdochter te handelen beroerende haer huysgen uyt Nieuwe
lant dat bijde wacht gebroken ende eensdeels verbrant es.

[in de marge]
van Cornelis Piet
Remmen
.. Cornelis Piet Remmen bij de vroet
schap toegevonden vijftich gulden
actum XVI octobris LXXV

Dat voirts burgermeesteren van gelijcken handelen sullen opt
believen vande vroetschap met Cornelis Piet Remmen
beroerende zijn materialen ende gereetschap hem int beleg onthaelt
ende geemployeert tot preservatie der stede.

[in de marge]
wanneer de tresorier
sijn ontfang beginnen
ende eynden sal

Op huyden den XXIX decembris anno XV^c LXXIII soe es bij de vroetschap collegialiter vergadert wesende eendrachtelyck geresolveert dat die burgermeesteren ende tesorier van dit tegenwoordig jaer den ontfanck vande stede incomen -hebben sullen- tot jaersdach toe ende dat voirtaen alle burgermeesteren ende tersoriers haer ontfang sullen beginnen jaersdach ende eyndigen den lesten decembris incluys.

[in de marge]
visitatoers tot die ordonnantie
vande vierschaer

Sijn voirts Claes Harcxz., Willem van Ryetwijck, meester Jan Adriaensz. ende Gijsbert Janszoon Pauw gecommitteert om te visiteren dordonnantie vande vierschaer bij meester Nannius gemaict.

[in de marge]
visitatoers tot die
rekeningen van meester
Gerrit

Voirts zijn mede Jan Jacobsz. Brouwer, Claes Heynesz. van Edam, Jacob Dircxz. ende meester Jan Adriaensz. gecommitteert tot visitatoers vande rekeningen van s. meester Geraert vande Nijenburch, es dit verandert op die personen die vande Staten geordonneert zijn tot thoren vande generale rekeningen van dit quartier. actum den IIe may LXXV

[in de marge]
dat burgermeesteren met
Claes Wijbrantsz.
van buyten werck
handelen sullen

Sijn voirts burgermeesteren met die fabryckmeesters mit etlicke vande vroetschap die sij daertoe nomineren sullen gecommitteert om te handelen met Claes Wybrantsz., Jan Reyersz. Clock ende Taems Claesz. beroerende het vergroten ende fortiffieren ande watercant.

[in de marge]
van Harck Mijne-
heers

Op huyden den XI^{en} january anno XV^c LXXV stilo communi soe es bijde vroetschap collegialiter vergadert wesende geaccordeert Harck Jansz. Mijneheers dat hij ende zijn huysvrou (die hier up vrijheyt van exu ingecomen zijn) vrij sullen mogen wederom uuyter stede varen sonder exu te betalen van gelijcken off zij hier quamen te sterven, soe sullen sijn kinderen off erffgenamen mede ongehouden weesen exu te betalen, maer comt sijn kint ofte kinderen hier te hylycken, soe sullen sij gelden ende contribuieren

gelijck een ander poorter.

[68v]

[in de marge]

dordonnantie vande vierschaer

Is mede geresolveert dat die gecommiteerde tot visitatie vande ordonnantie vande vierschaer die selve mette burgermeesteren ende gerechte een weynich veranderen sullen.

[in de marge]

gecommiteerde tot Dordrecht
bij de Staten opte handeling vande vrede

Voorts zo zijn bij de meeste stemmen vande vroetschap gecommiteert Claes Harxsz. ende meester Nanning van Foreest pensionaris om tot Dordrecht te reysen ende te tracteren vande handeling vande vrede met volcomen macht dair inne alles te doen zoe zij oirbaerlicxte bevinden sullen, mits dat die stadt haer indempen ende **ver rants.....** sal soe verre zij bijden viant genomen worden.

[in de marge]

beroerende het weytgen
bij de Conincxwech

voorts heeft die vroetschap geavoieert die uuytsprake bijde segsluyden gedaen beroerende het weytgen bij de Conincxwech ende soe verre men daer om proces soudent moeten voeren dat die stadt tselve sal uuytrechten ende voirstaen.

[in de marge]

beroerende Heynrick
Moller

Die vroetschap heeft voorts geavoieert die taxatie bijde taxateurs gedaen beroerende het huys ende boomgaert van Heynrick Reyersz. Moeller, mits dat die stede hem punteert brieffven off erff daer aen te geven zoe sij andere burgers gedaen hebben.

[in de marge]

beroerende die vrijheyte
van Trier

Is voorts die vroetschap tevreden datmen Willem van Trier die vrijheyte van excysen hem belooft, sal laten volgen, mits dat hij sal overleggen tgeene hij den stadt belooft heeft.

[in de marge]
burgermeesteren gecommiteert
te handelen met *Cornelis*
Gerritsz. ende Pieter
Heynricxsz. int beleg
gescoten

Sijn voirts burgermeesteren gecommiteert met *Cornelis*
Gerritsz. backer inde Cooltuyn ende Pieter Heynricxsz.
backer mede inde Cooltuyn, beyde int beleg gescoten te
handelen ende haer tot haer meesterloon te betalen zoe sijn
bevinden sullen te behoiren.

[in de marge]
Aerian Cornelisz. secretaris
een halff jaer pacht
quyt geschonden

Alsoe voor ende int beleg geen off recht en es geweest,
soe es *Aerian Cornelisz. Tessel secretaris* gegont
quyt schelling vande helft vande pacht van tjaer LXXIII.

[in de marge]
Lobbrant Jacobsz. secretaris
geaccordeert xxx gulden

Is *Lobbrant Jacobsz. Coren secretaris* bijde vroetschap toegevonden
ende gegont voir sijn extraordinaris moeyten ende scrijven mitsifien
om die restanten vande voirgaende burgermeesteren te betalen
den somme van dartich carolus gulden.

[in de marge]
vande rentmeester *Dirck*
van Teylingen

Is voirts die vrijheyt van excysen van *Dirck* van
Teylingen rentmeester in state gestelt tot dat hij het rentmeesterscap
wederom bedient als in voortijden.